

CENA NUMERU

15 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we
Lwowie 3 zł 30 gr.,
kwartalnie 9 zł 40 gr.,
z dostawą do domu
i w całej Polsce
z przesyłką pocztową
3 zł 60 gr.,
kwartalnie 10 zł 20 gr.,
zagranicą miesięcznie
5 zł 50 gr. kwartalnie
16 zł.,
Miesięcznie wraz z
ILUSTRACJĄ 5 zł 50 gr.
dla urzędników 4 zł

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów:
Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od 5-6
po południu.

Czas odnowić prenumeratę na listopad

(I tylko przekazem pocztowym I).

Nowym prenumeratorem
„Kurjera Lwowskiego“
wyślemy
początek powieści
„Kobieta - Pająk“.

Głos sprawozdawcy prasowego.

Lwów, 3 listopada.

(K.) Przykra jest rola sprawozdawcy prasowego w dzisiejszych czasach. Proszę sobie wyobrazić następującą sytuację. W skarbie przerażające pustki. Rząd, oparty na kupnej większości, nie jest pewny ani dnia, ani godziny. Parlament — jeden wielki skisły bigos. Stronnictwa rozżarte na siebie, jak wściekle ogary. W administracji najidealniejszy chaos, a objawy skończonego kretynizmu walczą o pierwszeństwo z korupcją, łapownictwem i demoralizacją wszelkiego kalibru. Ilość bezrobotnych wzrasta z dnia na dzień. Nawet najbardziej naiwny czuje, że leci się głową w dół z zaskraszającą szybkością.

Zdawałoby się, że prasa, ta strażniczka sumienia publicznego zaczyna zgodnym chórem wołać na ularm. Tymczasem cóż się dzieje?

Weźmy do ręki prasę najbardziej „narodową“ i prawicową. „Gazeta Poranna Warszawska“, „Warszawianka“, „Kurjer Warszawski“ oraz jej przyboczne organy. Polemizują one spokojnie z socjalistami i Wyzwoleńcami, jakgdyby wszystko było w największym porządku. Ani lednego słowa o wołających o pomstę faktach, które swoją potwornością mrożą krew w żyłach każdego uczciwego Polaka.

Organy socjalistyczne pomstują, ale równocześnie popierają obecny gabinet. Za tarczę ataków wybrali sobie P. K. O., chociaż w tym wypadku osmołony kocioł P. K. O. wcale nie jest czarniejszy od dziurawego garnka warszawskiej „Kasy chorych“ i ideału o ochronie leniwa.

Chcą wziąć, a nic nie dać.

Czesi domagają się ponownej zmiany układu z Polską.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 2 listopada.

W kołach politycznych omawiana jest wiadomość, że Czesi zażądali przeprowadzenia zmian w nieratyfikowanym dotychczas przez nich układzie polsko-czechosłowackim.

Należy zaznaczyć, że układ ten został już raz zmodyfikowany jednostronnie na wyłączną korzyść Czechów, bez żadnej rekompensaty dla Polski.

—XOX—

Duch Locarna utwali stosunki przyjazne między Polską a Sowiecami.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 2 listopada.

Sowiecka agencja tel. Paars komunikuje, że poseł polski Kętrzyński w drodze do Moskwy udzielił w Mińsku przedstawicielom prasy sowieckiej wywiadu, w którym m. in. oświadczył, że podpisanie układów w Locarno przez Polskę nie wpły-

nie na układ stosunków polsko-sowieckich. Przeciwnie przewidywane jest pogłębienie stosunków w drodze przyspieszenia przygotowań do pertraktacji o układ handlowy. Wogóle zanoszą się na utrwalecie stosunków przyjaznych.

—XOX—

Pierwsze próby monet złotych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 2 listopada.

Premjerowi Grabskiemu zostały przedstawione dziś pierwsze próby monet złotych po 10 i 20 zł., wykonanych przez mennicę państwową. Monety mają na jednej stronie znak orła polskiego i wartość monety, z drugiej wizerunek Bolesława Chrobrego i datę 1025—1925. Monety zostały zaprojektowane przez artyst-

kę rzeźbiarkę p. Trzcinią-Kamińską. Próby monet zostały zatwierdzone przez premiera. Mennica państwowa przystąpi wkrótce do bicia monet złotych dla osób prywatnych, według ustalonych poprzednio przepisów. Obecnie mennica przygotowuje próby monet złotych po 50 i 100 zł.

—XOX—

Czem sobie Polska poprawiła reputację?

Genewa, 2. 11. (PAT.) Prasa szwajcarska podkreśla dodatnio wrażenie jakie w Europie i w Stanach Zjednoczonych wywołała zrodzona z ducha konferencji locarneńskiej decyzja rządu polskiego w sprawie wstrzymania wydalania opatentów niemieckich. Odpężenie w stosunkach polsko-niemieckich będzie miało — zdaniem prasy szwaj-

carskiej — doniosłe znaczenie, zwała szcza w dziedzinie gospodarczej. Demarche posła angielskiego i ambasadora francuskiego u ministra Skrzyńskiego komentowane jest tu jako objaw utrwalonego w Locarno pełnego porozumienia gabinetów polskiego, angielskiego i francuskiego.

Gdy okręt tonie, naiwni myślą o tobołkach, a ochrona zrabowanych państwu tobołków nazywa się tam wielką polityką.

Wśród tego materialnego i moralnego chaosu nie brak głosów ostrzegawczych, ale stosunki są tak zdemoralizowane, że nawet niewidomo, czy prorocy płaczący nad Jerozolimą nie robią tego w celu przygotowania sobie jubileuszu z patriotycznej pracy.

A jednak wśród szczęków patriotycznych toastów, faryzeuszowskie-

go rozdzierania szat w obliczu wyborców, patetycznych projektów reform, ochraniających dostatecznie jakieś koryto — nie brak głosów naprawę groźnych, szczerych w oburzeniu i naprawę podniesionych w obronie państwa.

Ale to są głosy wołające na puszczy, głośnie ale bezsilne, którym nie towarzyszy żaden czyn, żaden oddech. Uczciwi są bezsilni. Ich bezsilność wynika z niemrawej pasywnej uczciwości i w tem leży źródło tragedji dzisiejszej.

Zwinięcie oddziału PKO. w Łodzi.

(Telef. od naszego korespondenta.)

Warszawa, 2 listopada.

Dyrekcja P. K. O. zamierza zwinać oddział P. K. O. w Łodzi, który mimo, że założony dopiero przed miesiącem zdołał się jednak smutnie zapisać w kronice skandalicznej. Oddział ten w ciągu swego miesięcznego istnienia nie mógł zainteresować kół przemysłowych i handlowych.

—OO—

P. GIELŻYŃSKI U PREMIERA GRABSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 2 listopada.

P. Witold Gielżyński przyjęty był dziś przez premiera Grabskiego w związku z objęciem w dniu jutrzejszym stanowiska naczelnika wydziału polityczno-prasowego przy prezydium Rady ministrów. P. Gielżyński jest wybitnym publicystą i współpracownikiem „Kurjera Polskiego“.

—OO—

Wojska tureckie wkroczyły do Iraku.

London, 2. 11. (PAT.) Według doniesień dzisiejszej prasy, Foreign Office otrzymało poufną wiadomość że Turcja przesłała transport 5000 wojska z Syrii na granicę Iraku. — Wobec tej wiadomości Foreign Office zgłosiło protest u rządu francuskiego z powodu przepuszczenia wojsk tureckich z Syrii.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 2. 11. w Warszawie 6.02 zł.

Zebrań giełdowe w Warszawie dziś t. j. 2. 11. nie odbyło się z powodu uroczystości „Nieznanego Żołnierza“.

Zurych urzędowy. Warszawa 85.50, N. Jork 5.19 1/8, Londyn 25.1475, Paryż 21.7925, Wiedeń 73.10, Prag 15.375, Włochy 20.5125, Belgia 23.50, Budapeszt 72.625, Sofia 3.775, Holandia 208.80, Oslo 106.00, Kopenhaga 129.80, Sztokholm 138.90, Hiszpania 74.30, Bukareszt 2.4625, Berlin 123.255, Belgrad 9.19.

Pogięda nowojorska. Warszawa 16.50, Londyn 4.84 7/16, Paryż 4.2008, Wiedeń 14.06, Praga 2.9625, Włochy 3.96, Belgia 4.525, Budapeszt 14.25, Szwajcaria 19.27, Sofia 0.74, Holandia 40.24, Oslo 20.39, Kopenhaga 25.00, Sztokholm 26.77, Hiszpania 14.33, Bukareszt 0.4775, Berlin 23.81, Belgrad 1.775.

Pamiętajmy o Tygodniu Akademika od 4—11 bm.

Najnowsza forma handlu z sowietami.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 1 listopada.

Podjęcie oficjalnych rokowań handlowych polsko-sowieckich **poprzeździć musi duża praca przygotowawcza**. Nasze koła rządowe zdają sobie z tego sprawę już choćby z własnego doświadczenia z lat ubiegłych. Rząd polski już dwukrotnie przystępował do tej pracy, która polegała przede wszystkim na gromadzeniu materiałów. Nie z winy strony polskiej, nie dochodzą wówczas rokowania do skutku. **Względy polityczne**, czy też nadzieje, których tu bliżej precyzować nie potrzeba, **dyktowały stronie rosyjskiej taktkę zwłoki**.

Dopiero z przyjazdem **posła Wojkowskiego do Warszawy** ukazały się przebiegi, zwiastujące pewną zmianę na horyzoncie rosyjskim. Dążenie do nawiązania stosunków gospodarczych z Polską zaczęło się przyoblekać w kształty realne, a **po wizycie Cziczierina w Polsce stało się już czynnikiem realnym**.

W jakim stopniu? **Wzrost wymiany gospodarczej polsko-sowieckiej zaznacza się niewątpliwie w roku bieżącym**. Należy tu przyznać, że **poseł Wojkow stara się nadać tej wymianie gospodarczej rozpiętość coraz większą, że usiłuje wciągnąć**

gospodarkę rosyjską w orbitę wpływów produkcji polskiej.

Ale poseł Wojkow w swoich e-nuncjacjach publicznych w Warszawie **znacznie przecenia pojemność rynku rosyjskiego**, a tem samem — możliwość zbytu produkcji polskiej na rynku rosyjskim.

Na najbliższą przyszłość **horoskopy naszego eksportu do Rosji sowieckiej nie przedstawiają się tak różowo**, jak to ocenił p. Wojkow.

A życie realne, istotne warunki gospodarze rosyjskie uczą nas, że **rynek rosyjski nie może płacić gotówką za towary**. Nie ze złej woli, lub z chęci wyrządzenia przykrości dłużnikom, ale poprostu — **z braku środków**. Dlatego też wydaje nam się zupełnie naturalną ostatnią propozycja kół sowieckich w Polsce pod adresem naszych sfer gospodarczych, **aby w zamian za zamówienia sowieckie dla Polski zgodzono się u nas na przyjęcie równowartości w bydle rosyjskiem**.

Jedyne wyjście z tej sytuacji to **handel wymienny**. To jednak wymaga dobrej organizacji.

Ktoś musi się zająć organizacją tego handlu wymiennego, który, zdaje się, jest nieuniknioną koniecznością.

Wręb.

Ruch powstańczy obejmuje całą Białoruś sowiecką.

Masowe aresztowania i wyroki śmierci.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“).

Mińsk, w październiku.

(I) Przed białoruskim trybunałem sądowym odbywa się obecnie cały szereg rozpraw, wynikłych na tle szerokiego **ruchu powstańczego**, który — jak wiadomo — **ogarnął całą Białoruś sowiecką**. W pierwszym z tej serii procesie na ławie oskarżonych zasiadło aż **87 powstańców**, głównie z pośród inteligencji oraz **sfer wojskowych**. Wyrokiem trybunału **32 podsądnych skazano na karę śmierci przez rozstrzelania** (bez zastosowania amnestji), 40 osób zasądzono na dożywotnie więzienie, a 15 uwolniono. Wśród skazanych na śmierć wymienimy **naczelnego „atamana” powstańców** — pułkownika sztabu generalnego (z czasów carskich) **Szuwałowa**, trzech innych pułkowników (**Tisurenko, Stawiański i Wiederników**), 15 oficerów, jednego księdza prawosławnego, kilku nauczycieli ludowych i t. d.

Wyroki śmierci nad oficerami **natchmiast wykonano**. W czasie ogłoszenia wyroku **czekiści aresztowali na sali sądowej 18 osób, zarzucając im współczucie dla skazanych**. Wypada wogóle zaznaczyć, że na całym terenie Białorusi **szpanuje obecnie niesłychany terror**. Do centralnego więzienia w Mińsku wtrącono obecnie przez czerezwyczajkę **przeszło 1.500 rzekomych „spiskowców”, których większości grozi kara śmierci**. Codziennie dokonywa się masowych aresztowań wśród ludności cywilnej, jakoteż wśród formacji **czwonoarmińskich**, rozlokowanych na terenie białoruskim. Wedle relacji czerezwyczajki, wrzenie „kontr-rewolucyjne” z szczególną siłą **zaznaczyło się w tonie dowódców czwonoarmińskich**, wobec czego białoruska

„czeka” **zażądała natychmiastowego wzmocnienia załóg miejscowych znacznymi oddziałami „wiernych” wojsk z Rosji centralnej**. W samym Mińsku „pracuje” obecnie **18 samodzielnych oddziałów „Gepu”** (byłej czerezwyczajki), czuwających nad „praworządem rewolucyjnym” pod ochroną trzech brygad „wypróbowanych” wojsk.

Z początkiem grudnia odbędzie się **drugi z rzędu proces powstańców**. Tym razem na ławie oskarżonych ma zasiąść **35 podsądnych z atamanem Ustiużnym na czele**.

Wypada jeszcze nadmienić, że **fala bezwzględnie krwawego terroru oraz masowych wyroków śmierci, która w ostatnim czasie niesłychanie się wzmożyła, bynajmniej nie wpłynęła na zmniejszenie się siły ruchu powstańczego**. Odwrotnie, **ruch ten właśnie ostatnio sroży się gwałtownie, posuwając się coraz bardziej, z pogranicznych z Polską rejonów, w głąb Białorusi sowieckiej**. Obecnie powstania ogarnęły **cały obwód centralny**.

Płyta „Nieznanego Żołnierza” w Łucku.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) Onegdajszej nocy **nieznani ofiarodawcy** złożyli w parku miejskim płytę „**Nieznanego Żołnierza**”. Wartę honorową koło płyty **zaciągnęli żołnierze miejscowego garnizonu**.

Poświęcenie mogiły poległych żołnierzy.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) Przy kilkutyśnych tłumach i licznych delegacjach, **odbyło się w miast Bereżnicy, pow. sarneńskiego poświęcenie nagrobka poległych w tej okolicy żołnierzy 25 p. p.**

Generalissimus armji czerwonej Michał Wasyljewicz Frunze.

Lwów, 3 listopada.

Zmarły w ubiegłą sobotę **komisarz ludowy dla spraw wojskowych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Michał Wasyljewicz Frunze, był typowym przedstawicielem współczesnego rosyjsko-sowieckiego dygnitarza**.

Podobnie, jak inni dzisiejsi **przewódcy bolszewicy, od wczesnej młodości Frunze stał w szeregach rosyjskich rewolucjonistów i swe przekonania polityczne przypieczętował długoletnim więzieniem w katorgach caratu**.

Urodził się w r. 1885 w Taszkencie, a już w czasie odbywania studiów w technologicznym instytucie w Petersburgu przyłączył się do **wyznawców Lenina, do skrajnego bolszewickiego skrzydła partji socjalistycznej**, za co go relegowano z instytutu. Późniejsza działalność Frunzego w szeregach bolszewickich spowodowała jego **ośmiolateńską katorgę**.

Z chwilą wybuchu wojny jako **główne pole swej działalności polityczno-agitacyjnej obrał sobie Frunze armję carską**, zakładając w niej **tajne rady żołnierskie**. Po „rewolucji październikowej” objął z rozkazu rządu rewolucyjnego **dowództwo frontu południowego**. W r. 1921 zamianowano go **dowódcą sił zbrojnych na Ukrainie**, później został członkiem centralnego komitetu wykonawczego rosyjskiej partji komunistycznej i rady obrony kraju.

Gdy wzmożył się antagonizm między zwolennikami t. zw. „czystego leninizmu” a Trockim, przeciwnicy tego ostatniego **przydzielili mu Frunzego w roli „pomocnika”, a de facto kontrolora**. Po obaleniu Trockiego przez przeciwników partyjnych **Frunze objął komisarjat spraw wojskowych i stanowisko to zatrzymał nawet po powrocie Trockiego do czynnej roli w Republice Radzieckiej**.

Śmierć Frunzego nastąpiła w jego 40 roku życia zupełnie niespodziewanie, wskutek zatrucia jeliit.

Wyszukanie odpowiedniego następcy na to stanowisko **stanowi nielada trudność dla przewódców sowieckich, albowiem powrót Trockiego do armji w dzisiejszym wewnętrznym układzie stosunków partyjnych, jest wykluczony**.

* * *

Moskwa, 1. 11. (PAT.) Zwłoki Frunzego zostały złożone w domu Związków zawodowych. Dzień po grzebu tj. 3 bm. będzie w całej Rosji sowieckiej **święcony jako dzień żałoby**.

UNSCHLICHT NASTĘPCĄ FRUNZEGO.

Wiedeń, 2. 11. (PAT.) „Morgen” donosi z Moskwy, że funkcje **komisarza ludowego wojny i marynarki obejmuje prowizorycznie dotychczasowy zastępca Frunzego, Unschlicht**.

Hiszpanie ponieśli ciężkie straty na froncie marokańskim.

Wiedeń, 2. 11. (PAT.) „Neue Fr. Presse” donosi: Na froncie hiszpańskim w kraju Riffów **słychać było dn. 1 bm. strzały armatnie i karabinowe**. Miasto **Eigir zostało przez Hiszpanów znowu opuszczone**. **Straty Hiszpanów w walce o Eigir wy-**

nosi 4.500 poległych, rannych i zaginionych. Prawą ręką **Abd el Krima jest kapitan gwardji Clems, który przed wojną zdezerterował z Legji cudzoziemskiej i ożenił się z Kabyłką**. Jest on znany pod nazwą **Hadzi Ali**.

Z prasy ruskiej.

Stan gospodarczy Ukrainy radjańskiej. Sprawa banku. O szkolnictwie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Lwów, 3 listopada.

Naczelnik ukraińskiego komitetu wykonawczego zamieścił niedawno w moskiewskiej „Prawdzie” **artykuł o gospodarskim i przemysłowym życiu Ukrainy**. Najpochliwszym ośrodkiem jest **Charków z fabryką maszyn parowych, Ekaterynostaw i basen doniecki**. Najbardziej daje się odczuwać **brak fabryk tekstylnych i narzędzi rolniczych**.

Sprawa mieszkaniowa jest również **bardzo zastrzona**. Mieszkań obecnie prawie **zupełnie się nie buduje**. Dawniej budowały przynajmniej kooperatywy robotnicze, obecnie i to ustało!

Przyczyną słabego rozwoju **przemysłowego i budowlanego jest brak kapitału i robotników ukwalifikowanych**, dający się boleśnie odczuwać w całej Rosji.

Ruski Ziemi Bank Hipoteczny zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa o poparcie akcji subskrypcyjnej celem podniesienia kapitału do sumy **1 miliona złotych**. „Dito” na wzór dzienników polskich **notuje subskrybentów, z dalszymi pozwaniami imiennymi**.

W poselskiej mowie, wygłoszonej

w sejmie przez **reprezentanta grupy posłów ruskich**, czytamy ostre słowa przeciw min. Grabskiemu. **Przekonali się Rusini „jaka djabełska nienawiść jest w duszy tego ministra do wszystkiego, co ukraińskie”**. A przyczyną tego ataku jest **zgodny zresztą z ustawą fakt, że deklaracje rodziców w sprawie języka wykładowego poleciło Ministerstwo składać obojętnie**. Wogóle już samo wprowadzenie języka polskiego do szkół ruskich **wywołuje ataki zaciekłe**.

Wykrycie organizacji szpiegowskiej na Wileńszczyźnie.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 2 listopada.

W powiecie stołpeckim **aresztowano szeroko rozgałęzioną organizację szpiegowską, działającą z ramienia sowieckiego sztabu generalnego, a podszywającą się pod miano polskiego oddziału wywiadowczego**. Sprawę oddano **prokuratorowi sądu w Nowogródku**.

—oo—

Pod znakiem czasu.

LUZDIOM KŁOPOTA A SOBIE SZKODA.

Lwów, 3 listopada.

Po skończeniu uroczystości pogrzebu Nieznanego Żołnierza znaczna część publiczności musiała pieszko z dworca wrócić do miasta. Pierwsze tramwaje pojawiły się dość późno i w małej liczbie i publiczność walczyła w nich o miejsca.

Powtarza się to stale w czasie większych manifestacji, zebrań, pogrzebów, zawodów sportowych itd. Zarząd M. K. E. powinien pamiętać o tem, by w miejscach, gdzie gromadzi się większy tłum publiczności skupić więcej wozów i ułatwić ludności dostęp na miejsce i powrót.

Publiczność niepotrzebnie męczy się, tłoczy i marnuje czas na maszerowanie piechotą, a miasto traci ogromne sumy, które mogłyby zebrać za sprzedane bilety tramwajowe. Każda, maszerująca pieszko seka — to stracone 20 złotych.

(m)

Pożary w Przemyślu.

Ochronka żyd. w płomieniach. — Ogień w garbarni na Zasaniu.

Przemyśl, 2 listopada

(Od naszego korespondenta)

W ubiegłą sobotę w południe wybuchł pożar w budynku Ochronki sierocy żydowskiej przy ulicy Górnej.

Ofiarą płomieni padły zapasy żywności, przedstawiające dość znaczną wartość, wskutek czego ochronka, w której znajduje się wielka ilość sierot, znalazła się w rozpaczliwym położeniu.

Onegdaj wybuchł pożar w niezachowanej garbarni przy ulicy Grunwaldzkiej.

W obu powyższych wypadkach miejska straż pożarna przeprowadziła z wielką sprawnością akcję ratunkową.

Przemysł drzewny o swych postulatach.

Lwów, 3 listopada.

Z inicjatywy Syndykatu Interesentów Drzewnych odbyła się dnia 1 bm. w sali Izby handlowej konferencja przemysłowców i kupców drzewnych, celem zajęcia stanowiska wobec wytycznych polityki drzewnej, ustalonych w ostatnich czasach przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu tudzież celem przedyskutowania aktualnych dezyderatów produkcji i handlu drzewnego. Konferencję przewodniczył dr. Csele, a poza licznymi przedstawicielami przemysłu i handlu drzewnego na konferencji byli obecni p. Zarański, dyrektor Dyrekcji lasów państwowych, a ze strony Izby handlowej i przemysłowej pp. dr. Stęśłowicz, Tenner i dr. Jasiński.

Na podstawie referatów pp. Kiestera i inż. Szczygielskiego w dłuższej dyskusji omawiano wytyczne polityki drzewnej, ustalone przez Mi-

nisterstwo Przemysłu i Handlu i zgłoszono szereg postulatów. W szczególności poddano krytyce projekt Ministerstwa powołania osobnego komisarza dla spraw drzewnych, wychodząc z założenia, że tworzenie nowych urzędów w dobie dzisiejszej nie jest zgodne z duchem oszczędności, a pozatem ze względu na to, że Ministerstwo Przemysłu tudzież Ministerstwo Rolnictwa rozporządza odpowiednim aparatem dla kierowania sprawami przemysłu drzewnego. Zgłoszone postulaty dotyczyły daniny lasowej, spraw kolejowo-taryfowych, zmieszenia cel wywozowych na materiały drzewne, polityki leśnej i handlowej w lasach rządowych, przetargów publicznych itp.

W dyskusji zabierali głos pp. dr. Dwernicki, dyr. Solak, dyr. Tenner, dyr. Zarański i in.

Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Lwów, 3 listopada

Onegdaj otwarto w salonach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych nową wystawę, na którą złożony był obraz Gawkowskiego, Kitz, Rosena, Sichulskiego i Wachta. Podkreślić należy, iż poziom tej wystawy jest nieprzeciętny, a urządzenie jej wyraźnie świadczy o wielkiej staranności Dyrekcji z niestrudzonym prezesem prof. Bulandą na czele, dzięki któremu będziemy mieli w najbliższym czasie szereg bardzo ciekawych wystaw zbiorowych znakomitych polskich artystów, między innymi Jacka Malczewskiego. Kulturalna publiczność Lwowa powinna korzystać z tych pięknych ekspozycji i tłumnie je zwiedzać, przez zapisywanie się na członków, którzy, jak wiadomo, otrzymywać będą premje.

W dniu otwarcia wystawy, o któ-

rej napiszemy jeszcze obszerniej, zjawili się liczni przedstawiciele świata artystycznego, Profesorowie Uniwersytetu z Leonem Pinińskim na czele, reprezentanci prasy i wykwintna publiczność. Niektóre dzieła już w tym pierwszym dniu znalazły nabywców. (As.)

Napad na księdza prawosławn.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) Ubiegłej nocy, trzech uzbrojonych w karabiny osobników napadło na dom ks. prawosławnego Szuhajczuka we wsi Dorosinie, pow. łuckiego. Steroryzowawszy domowników, bandyci zrabowali 452 zł. w gotówce, odzież i zegarek, poczem zbiegli w niewiadomym kierunku. Pościgiem kieruje pow. komendant. pol. kom. Mor-das.

Udłonek „Kurjera Lwowskiego” z 4. 11. 25.

SVEN ELVESTAD

9

Kobieta-pająk.

Z przygód dedektywa ASBJÖRNA KRAGA.

(Ciąg dalszy).

Błyskawicznie nasunęła się myśl detektywowi: — tu musi być szpieg. Przyszedł do hotelu, aby szpiegować. A że ta młoda para była przedmiotem jego zainteresowania, to było przecie jasne.

Gdy Asbjörn Krag spojrział na nieznajomego, zmienił on kierunek wzroku. Krag ukłonił się mu, ale znajomy zdawał się tego nie widzieć! Przeszedł na poprzek ulicy, a Krag począł iść za nim w pewnym oddaleniu, ale tak, by nieznajomy zauważył, że się idzie za nim. Odwrócił się i spojrział na Kruga. Dedektywowi zdawało się, że zauważył gniew i niezadowolenie w wyrazie jego twarzy. Skonstatował to z wielką przyjemnością.

Mężczyzna przeszedł przez plac Eidsvold i zniknął w drzwiach hotelu Westend. A więc tak, tutaj on mieszka. — pomyślał Krag, — albo chce mnie złudzić, że tu mieszka. Po upływie pół minuty wszedł dedektyw również do bramy hotelu, ale nieznajomy wszedł właśnie do windy. Krag słyszał turkot windy w klatce schodowej.

Jest to doskonały trik, gdy się

chce uciec swemu prześladowcy i zatrzeć za sobą wszelkie ślady. Jest to tak samo dobry środek, jak stary, wypróbowany sposób: — wsiąść do zakrytego powozu i opuścić go drugą stroną, w chwili gdy woźnica rusza z miejsca, a prześladowca goni za powozem, przypuszczając, że goniony w nim się znajduje.

To samo da się skutecznie przy pomocy windy. Ścigany jedzie nią aż na piąte piętro, wysiada tam i schodzi zupełnie spokojnie na dół schodami i wychodzi na ulicę, podczas gdy prześladowca łądzi za nim do góry następną windą, i poszukuje uciekającego na wszystkich piętrach.

Ale Asbjörn Krag znał ten „kawał” doskonale i nie chciał się dać wystrychnąć na dudka. Zdawał sobie jasno sprawę z tego, że nieznajomy pragnie mu ujść z przed oczu, gdyż inaczej nie byłby wstępował do pierwszego lepszego hotelu. Wobec tego doświadczył dedektyw wcale nie myślał o wsiadaniu do windy, natomiast zaczął iść do góry schodami i cieszył się w duchu, że ujrzy zdziwioną twarz nieznajomego, gdy spotka go na trzecim lub czwartym piętrze.

Gdy Asbjörn Krag doszedł do czwartego piętra, zaturkotała znów winda. Przez siatkę windy dostrzegł ku swemu zdumieniu, że nieznajomy był ciągle jeszcze w windzie i zjeżdżał nią na dół. Był

więc bardziej przewidującym, aniżeli Krag, domyślił się, że ten pójdzie schodami i teraz spokojnie zjechał obok niego. Uśmiechał się nawet do Kruga.

Dedektyw zbiegł po schodach na dół. Ale gdy przybył na dół nieznajomy już zniknął. Znowu wyszedłszy na ulicę zniknął w tłumie ludzi, zniknął tak jak za pierwszym razem, gdy opuścił Grand Hotel.

Dozorujący windy zrozumiałwszy, że zaszło tu coś niezwykłego, zapytał Kruga śmiejąc się: —

— Czy chciał go pan pochwycić? Może to był jakiś podejrzanym ptaszek?

— Znam go, — odpowiedział Krag — sądziłem że udał się do górnych pokoi hotelu. Czy widział go pan kiedy?

— Nie, nigdy dotąd. Sądzę, że jest Anglikiem. Gdy wyjechał na górę dał mi koronę i wskazał na windę, jakby był jej właścicielem. Potem powiedział coś, czego nie zrozumiałem. Tyle tylko pojąłem, że chce zjechać z powrotem na dół. A gdy znów uruchomiłem windę, poklepał mnie po ramieniu i rzekł: „Dobrze, dobrze!” Zabawna jakaś figura, nieprawdaż?

— Bardzo zabawna! — odpowiedział Krag i wyszedł.

A więc nieznajomy wywiódł go prosto w pole co nie kosztowało go nawet zbyt wiele trudu. Dedektyw w tej chwili był tak daleko od swego celu jak poprzednio. Wobec

Ponoś...

Tradycyjne śmiecie.

Powszechnie mówią, że Lwów brudem kapie, że wszędzie śmiecie, kałuże i błota, że się po uszy ten śmieć zasłapie, któremu przyjdzie na spacer ochota.

Jednak należy pamiętać i o tem, że Lwów-gród sławny, stary jakich mało! Przez kilka wieków opływa już błotem. Oczyszczyć?... Cóżby się z tradycją stało?

Zresztą brud u nas musi być, albowiem Ma polityczne znaczenie! Niech komu przyjdzie myśl przeczyć nam praw, — ja mu powiem:

„My tu na własnych śmieciach, w własnym domu!”
Wid.

—oo—

Po Zaduszkach.

Lwów, 3 listopada

Cmentarze lwowskie, były przez kilka dni celem nieustannych pielgrzymek ludności miasta. Najtłumniejsze rzesze spieszyły na cmentarz Łyczakowski. Wieńce, bukiety, doniczki z kwiatami, zamieniły groby w istne grzędy kwitnące, a morze światła objęło miasto umarłych. U wrót cmentarza zbierano kwesły na rzecz ubogich i sprzedawano chorągiewki na cele dobroczynne i na dochód Straży mogił polskich bohaterów.

Cmentarzyk Obrońców Lwowa, gromadził od rana do wieczora rozmodlone tłumy. Uwieńczono i oświetlono wszystkie mogiły poległych. Nie zapomniano też i o grobach powstańców 1831 i 1863 r. i ozdobiono wszystkie choiną i chorągiewkami a chóry lwowskie odśpiewały u mogił powstańców i obrońców Lwowa pieśni patriotyczne. Młodzież kadecka dzierżyła straż honorową u pomnika bohaterów 1863 r. Wieczorem zajaśniała nad cmentarnem wzgórzem płomienna łuna.

KAWA RIEDLA 254

—oo—

tego postanowił spiesźnie udać się do urzędu telegraficznego. Przywołał dorożkę samochodową, bo odbiegła go zupełnie ochota, by iść pieszko podczas pogody, która nagle wdała mu się okropną.

Poleciał samochodowi zaczekać, sam zaś w urzędzie nadał telegram do dedektywa Heeringo, do Kopenhagi.

Był on ułożony w niezwykle języku policyjnym, zupełnie niezrozumiałym dla przeciętnych ludzi, a myśli jego zrozumiałe możnaby oddać mniej więcej w ten sposób:

„ — Dziś przybyło tu pewne towarzystwo pociągami kontynentalnym. Młoda, przypuszczalnie niedawno poślubiona para, pan i pani Marekowie. On jest zapalonym amatorem-fotografem, i nosi stale swój aparat na silnym rzemieniu przewieszony przez ramię. Mają znaczną ilość kufrow ze sobą, na których są nalepione kartki hotelu Bristol. Z nimi przybyły dwie osoby, z których jedna, przypuszczalnie mnie zainteresowała. Porusz ziemię i niebo, a dowiedz się, co to są za ludzie, dlaczego tu przyjechali i w jakim celu. Nie zwracaj tem uwagi na siebie, a przedewszystkiem nie mów nikomu o tem, że wpadłem na ślad.

Pozdrawiam Cię

Krag“.

(C. d. n.)

Pogrzeb Nieznanego Żołnierza.

Lwów, 3 listopada.

ODJAZD ZE LWOWA.

W niedzielę rano pożegnał Lwów uroczyste Nieznanego Żołnierza. W obecności min. St. Grabskiego, woj. Garapicha, wojewody tarnopolskiego i stanisławowskiego, gen. Malczewskiego, dyr. policji Reinlendera, prez. dyr. kolei Prachtla-Morawiańskiego, wicepr. Obirka, przedstawicieli społeczeństwa oraz licznej delegacji, odprowadzającej zwłoki do Warszawy pod przewodnictwem gen. Thulliego i wiceprez. Stahla — przenieśli żołnierze trumnę z sali recepcyjnej na peron, okazale udekorowany.

Oczekiwała tu kompanja honorowa piechoty 26 p. z orkiestrą i sztandarem — na torze kolejowym stał specjalny pociąg, przygotowany na przyjęcie sarkofagu, oraz odjeżdżającej delegacji. Odezwał się hymn narodowy; trumnę wniesiono do ostatniego wagonu — tego samego, który w roku zeszłym wioził zwłoki Sienkiewicza. Zdobiły go zewnątrz bogate wieńce choiny i róż, wewnątrz staranne obicie z białego i czerwonego sukna, oraz wielki orzeł biały, rozpięty na tylnej ścianie. Na trumnie umieszczono wieniec metalowy ofiarowany przez gen. Malczewskiego w imieniu armji polskiej, wielką odznakę I załogi Obrony Lwowa z szarfami i herb miasta.

W czasie ostatnich czynności przygotowawczych brzmiały marsze żałobne. Nakoniec gromko zagrzmiały trąby „Jeszcze Polska“ — wojsko prezentuje broń, oficerowie salutują — pociąg powoli rusza z miejsca. W ostatnim wagonie-kaplicy u rozwartych szeroko drzwi stoi dowódca pociągu gen. Marjański, salutując, dalej warta żołnierska, która na zmianę czuwa przez cały czas jazdy u trumny.

Obok wozu Nieznanego Żołnierza wagon dla warty honorowej — dalej kilka znakomicie urządzonych wozów salonowych dla delegacji, dwa wagony przeznaczone na wieńce, których ze Lwowa wywieziono moc, a po drodze przybywały nowe — wreszcie ustrojona lokomotywa.

Zajęczały żałośnie wszystkie syreny kolejowe. Obecni odprowadzili trumnę poza peron, gdzie po obu stronach toru oczekiwali kolejarze z płonącymi pochodniami i sztandarem, oraz wiele publiczności. Z powagą i wzruszeniem patrzyli wszyscy w stronę oddalającego się pociągu, aż barwny wąż zniknął na zakręcie toru.

W DRODZE DO WARSZAWY.

Droga, którą przejeżdżał pociąg ze zwłokami Nieznanego Żołnierza, była jedną wielką, żywiolową manifestacją ludności dla bezimiennej ofiary, złożonej na ołtarzu dobra publicznego.

Opuściwszy przestrzeń lwowskich dworców, pociąg w szybkim tempie zdążył ku najbliższemu postojowi w Żółkwi. Stacje, przez które przejeżdżał, przybrane w wieńce i flagi o barwach narodowych, a na peronach działa szkolna i tłumy włościanstwa. Wszyscy w głębokim skupieniu oddają hołd prochom Nieznanego. Rzęsna Polska i Brzuchowice wystąpiły z orkiestrami. Na dworzec w Żółkwi zajeżdża

pociąg, witany odgłosem syren maszyn kolejowych oraz przy dźwiękach orkiestry 6 p. strzelców konnych. Obok władz rządowych ze starostą na czele, zjawily się na dworcu delegacje stowarzyszeń i dziatwa szkolna, która po złożeniu wieńców defilowała przed trumną. Następny postój w Rawie Ruskiej. Stację zaległy tłumy publiczności i młodzież. Garnizon z orkiestrą oddaje honory, delegacje składają wieńce. Minawszy Belzec, pociąg wjechał w ziemię zamojską. I tu podobnie jak we wschodniej Małopolsce, stacje przystrojone w wieńce; wszędzie tłumy ludzi. Pierwszy postój na ziemi zamojskiej przypada w Topolczycy. Zgromadzone delegacje z okolicy złożyły wieniec, poczem pociąg ruszył ku Zawadzie,

Złożenie zwłok w grobowcu na pl. Saskim.

Warszawa, 2. 11. (Tel. wł.) Punktualnie o godz. 6 rano stanął na dworcu głównym pociąg ze Lwowa z prochami Nieznanego Żołnierza. Trumnę wyniosło na barkach 8 odznaczonych krzyżami Virtuti Militari sierżantów składając ją na lawecie. Poczem ruszył pochód Alejami Jerozolimskimi i Nowym Światem ku katedrze św. Jana. Gdy pochód stanął przed katedrą, ci sami sierżanci wnieśli trumnę do świątyni.

Uroczyste złożenie zwłok Nieznanego Żołnierza do Mauzoleum na pl. Saskim odbyło się nadzwyczaj okazale i miało charakter święta narodowego. Miasto udekorowane było flagami narodowymi, poselstwa zagraniczne wywiesiły swe sztandary, opuszczone do pół masztu na znak żałoby. Na ulicach zebrały się tłumy ludności. Powszechną uwagę zwraca żywy udział ludności prawosławnej i żydowskiej. Z dworca kolejowego przewieziono trumnę do katedry św. Jana, gdzie o godzinie 10.30 kardynał warszawski ks. Kakowski odprawił w asystencji licznego dochowieństwa nabożeństwo żałobne. W nabożeństwie wzięli udział Prezydent Rzplitej, Rząd, Sejm, Senat, delegacje. Po nabożeństwie szczątki Nieznanego Żołnierza spowinięte w purpurowy całun ze srebrnym orłem złożono na lawecie i kondukt żałobny ruszył przez Krakowskie Przedmieście, Królewska na plac Saski. Za trumną postępowały dwie sieroty, dwie matki i 2 wdowy, kilku inwalidów, a następnie Prezydent Rzplitej, przedstawiciele rządu, Sejmu i Senatu.

Wycofane wkłady nie wróciły do banków.

Lwów, 3 listopada.

Sytuacja w bankach w tygodniu ubiegłym nie doznała zmiany. Większe transakcje uniemożliwił brak wolnej gotówki. Według „Codziennych wiad. ekon.“, dyskonto prywatne dochodzi do 8 procent, natomiast banki zgodnie z ustawą mogą płacić niespełna 2 procent w stosunku miesięcznym. Z tej przyczyny zawiodły rachuby na powrót do banków wkładów wycofanych. Według opinii sfer bankowych, koniecznym jest rychłe uzyskanie pożyczki zagranicznej w sumie 200 milionów dolarów, celem zaradzenia ciężkiej sytuacji w kraju. Dotychczasowa pomoc rządu dla banków jest niewystar-

gdzie tysiączne rzesze wraz z garnizonem zamojskim i młodzieżą szkolną ze wzruszeniem oczekiwaly nadejścia pociągu. Duchowieństwo katolickie i prawosławne odprawiło krótkie egzekwie, poczem stos wieńców od delegacji odebrał komendant pociągu gen. Marjański.

W Krasnymstawie imponująca manifestacja. Rejowiec był miejscem, gdzie olbrzymią manifestację urządziła ziemia chełmska. Kilka tysięcy włościanstwa i dziatwa szkolna przedefilowało przed trumną. Na koszt obywatelstwa sprowadzono kompanję honorową z Chełma. Wrazem uczuć obywateli tej ziemi był srebrny wieniec z pozłacanymi szariami, który delegacja ze starostą chełmskim na czele odwiezła do Warszawy.

Przed pomnikiem Poniatowskiego ustawiono wartę honorową w strojach z czasów Księstwa Warszaw. Tuż przed grobowcem ustawił się szpaler sztandarów wojskowych. Gdy kondukt żałobny o godz. 11-tej stanął na Pl. Saskim, wojsko sprezentowało broń, a kawalerowie „Virtuti Militari“ przenieśli trumnę do grobowca. W tej chwili zapalono 4 wielkie świeczniki i w momencie spuszczenia trumny do grobu rozległ się strzał armatni, jako hasło ciszy i skupienia. W całym mieście przerwano na 1 minutę pracę, przechodnie zatrzymywali się na ulicach. Po chwili rozległo się 21 strzałów armatnich. Orkiestry zaintonowały Hymn Narodowy, Chóry odśpiewały swe pieśni.

Powszechną uwagę zwracał fakt nieobecności marszałka Piłsudskiego. Powód tej nieobecności narazie niewiadomy.

W CHWILI ZŁOŻENIA ZWŁOK W MAUZOLEUM.

Nie przyszedł we Lwowie nastrój uroczysty, zanim Nieznanego Żołnierza nie spoczął w Panteonie narodowym W Warszawie. Wszystkie dekoracje przez dzień wczorajszy niekmitnie zdobiły domy. O godz. 12 w południe rozkołysały się wszystkie dzwony, głosząc chwilę historyczną. Głuszył je turkot wozów i odgłosów pracy. Ale gdy całą Polskę objęło pełne skupienia, jednogminutowe milczenie — górowała nad wszystkim jedna myśl zgodna i podniosła, która cały naród zjednoczyła u wielkiej trumny bohatera.

Sensacja „Tygodnia Akademickiego“.

Lwów, 3 listopada.

Dnia 4 bm. o godz. 9 odprawi ks. arcyb. Twardowski uroczyste nabożeństwo w kościele archikatedralnym z powodu rozpoczęcia Tygodnia Akademickiego. Po nabożeństwie nastąpi rozpoczęcie sprzedaży losów w specjalnie na ten cel zbudowanym hangarze na pl. Akademickim koło pomnika Fredry.

Zbliżająca się Wielka Ogólnokrajowa Loteria Akademicka od 4 do 15 listopada, nie tylko pod względem swej wielkości, zamachu i cenności fantów jest zakrojona na amerykańską skalę — ale i pod względem szczęśliwych pomysłów, dających szansę wygrania grającym. Oto nowość. Przegrywając wygrywają.

Ośrodków loterii w całej Polsce jest 80. Który z ośrodków pierwszy sprzeda przeznaczoną dlań ilość losów — otrzymuje t. zw. „premię wyścigową“ — samochód, rasowego wierzchowca lub motocykl. Premia ta zostanie w danym mieście przeznaczona temu, kto przedstawi Komitetowi Loterii największą ilość przegranych biletów.

Loterja rozpoczyna się 4 bm., los kosztuje 50 groszy, co piąty bilet wygrywa.

PODPISANIE UKŁADU HAN-DLOWEGO WŁOSKO-NIEM.

Rzym, w listopadzie.

Nagle podpisanie niemiecko-włoskiego układu handlowego wywołało w kołach politycznych Rzymu wielką sensację, gdyż w piątek jeszcze stan rokowań nie był zbyt pomyślny. O północy powiadomiono Mussoliniego o doszłym do skutku porozumieniu, zaś o godz. 1.20 został układ podpisany. Układ opiera się na klauzuli największego uprzywilejowania i osiągnięciu zupełnego porozumienia co do wwozu produktów do Niemiec. Włoski przemysł otrzymał koncesję na wwóz samochodów, kapeluszy i sztucznego jedwabiu do Niemiec. Niemcy otrzymały daleko idące koncesje przemysłowe.

Bankructwa w Przemysłu.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysł, 1 listopada

Niewypłacalność pod rozmaitymi postaciami stała się tu już zjawiskiem pospolitym. Jedne firmy nazywają rzecz po imieniu — inne znów — proszą o moratorium, będące tylko wstydliwą formą — zawieszenia wypłat.

W każdym razie jest źle — i beznadziejnie.

Masowy wyjazd żydów do Palestyny.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) Wczoraj z Łucka wyjechało 82 żydów, przeważnie młodzieży, udających się do Palestyny. Jest to już siódmy transport w roku bieżącym. Ogółem z Łucka wyjechało przeszło 300 żydów.

SAMOBÓJSTWO OFICERA.

Łuck, (Tel. wł.)

(p.) Wczoraj w koszarach p. p. w Łucku w swoim pokoju wystrzelał z rewolweru usiłował pozbawić się życia podporucznik Tadeusz Ziemiński. Kula przeszła koło serca i wyszła pod lewą łopatką. Stan denata beznadziejny. Przyczyną rozpaczliwego kroku żwódn miłosny.

Ustawa o ochronie lasów.

Pół miliona ha lasów zostało wyjęte z pod działania ustawy.

Lwów, 3 listopada.

Pół miliona ha lasów zostało wyjęte z pod działania ustawy.

Związek inżynierów leśników przesłał nam następujące pismo:

W najbliższych dniach tematem obrad sejmowych będzie projekt ustawy o ochronie lasów, opracowany przez ministerstwo rolnictwa i D. P. Ze względu na poważną rolę, jaką odgrywa las w naszym życiu gospodarczym, stanowiąc jeden z ważnych czynników w naszym bilansie handlowym, wskazaniem jest, aby szersze warstwy społeczeństwa zainteresowały się powyższą sprawą.

Projekt ustawy składa się z 47 artykułów, które wyczerpują zagadnienia ochrony lasu w sposób pobieżny i charakteryzują się dość daleko posuniętym brakiem ścisłości. Szereg ważnych momentów ma być załatwiony dopiero w przyszłości, drogą rozporządzeń ministerstwa rolnictwa i D. P.

Początkowe artykuły projektu (art. 1 i 2) nie zgadzają się z myślą przewodnią ustawy o ochronie lasu, gdyż usuwają kompleksy leśne o powierzchni mniejszej, niż 10 ha z pod zakresu działania ustawy i zezwalają na zamianę gruntów leśnych na uprawę rolną, o ile właściciel spodziewa się wskutek tego uzyskać większe dochody lub jeśli chodzi o stosunkowo niewielkie, odosobnione obszary.

Jest rzeczą jasną, iż najbardziej potrzebują ustawowej opieki drobne lasy włościńskie i gminne — pozabawienie ich nadzoru Państwa jest równoznaczne z ich zagładą. Nie produkują one wprawdzie na eksport, pokrywając jednak lokalne zapotrzebowanie ludności, odgrywają bardzo ważną rolę, zwłaszcza w tych okolicach, gdzie wskutek silnego rozwoju rolnictwa i ciągłego wzrostu ludności powierzchnia

ich została ograniczona do minimum. Takie stosunki panują częściowo w zachodniej Małopolsce, częściowo w b. Królestwie Kongresowym, przykład zaś Podola, gdzie pod hasłem wprowadzenia intransigentniejszej uprawy roli zdevastowano lasy kompletnie.

W dalszej swej części projekt ustawy, omawiając sprawę planów gospodarczych, orzeka, iż „Plan gospodarczy ma być sporządzony przez właściciela”, nie określa zaś, kto jest uprawnionym do podpisywania tych planów. Jest to tylko dowód, iż nawet w sferach rządowych zakorzeniło się przekonanie, że w sprawach leśnictwa każdy może być ekspertem.

O tem, że na czele samoistnego gospodarstwa stać powinien człowiek z odpowiednimi kwalifikacjami fachowymi, nawet wzmianki niema.

O ile ustawa powyższa przyjęta zostanie w swem dotychczasowym brzmieniu, to w najbliższej przyszłości leśności Polski zmniejszy się przynajmniej o 15 procent, gdyż około 500.000 ha drobnych lasów włościńskich nie podpada pod zakres działania ustawy, drugie tyle zostanie wykarczowane i zmienione na inny rodzaj uprawy.

Zakorzeniło się wprawdzie u nas przekonanie o niesłychanym bogactwie lasem Polski, czas już jednak najwyższy, by i sfery rządzące i społeczeństwo powiedziały sobie otwarcie, że lasów mamy bardzo niewiele. Z 8.943.762 ha lasów na powierzchni produkującej przypada 7.673.342 ha, a 1.270.420 ha na łąki i nieużytki. Jest to tyle, że zaledwie własne potrzeby pokryć można, a eksport już dziś ustać powinien, gdyż użytkuje on nie procent od kapitału, lecz pożera sam kapitał.

— 00 —

dziej nawet harmonijna w założeniu swem jest zbyt jednoznaczna i nawet najbardziej feeryczna opera nie zdołałaby powetować jej jedynej, najbardziej fascynującego uroku, jaki jej odebrano: uroku niedopowiedzenia. Zaspokojenie bowiem jedynej niedopowiedzenia, jakie pozostawia, wykracza już stanowczo poza granicę sztuki wogóle i music-hallu w szczególności.

Właściwe sensacje Paryża są z reguły importowane. Od wachu i wycucia antreprenera zależy, czy zdoła on przewidzieć jaki mianowicie kraj lub strona świata odpowiedzą tegorocznemu gustowi Paryża. W bieżącym sezonie monopolowym dostawcą tego rodzaju sensacji stał się miłutki music-hall „Champs-Elisees”.

Sensacją tą jest oryginalna rewia murzyńska napisana, zinstrumetowana, wyreżyserowana i cdegrana przez autentyczną trupe murzyńską, sprowadzoną ad hoc z tamtej strony Atlantyku. Eksperyment pomyslowego impresarja, wbrew panującemu powszechnie przeświadczeniu o zmierzchu jazz-bandu i wpływu czarnej rasy na Europę, dowiódł jeszcze raz jak nieobliczalnym i nieprzewidywanym w swych kapryśkach jest ten międzynarodowy katzenjammer powojennej Europy, któremu na imię: Paryż.

Sezon jesienny roku 1925-6 rozpoczął się w Paryżu pod znakiem renesansu jazz-bandu. Jest to co-

Kapitałny pomysł sanacyjny.

Czarna mąka pszenna — jako czynnik poparcia produkcji i poprawy bilansu handlowego.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 1 listopada

W art. IV. ustaw sanacyjnych, wniesionych przez rząd do sejmu, celem poparcia produkcji krajowej oraz poprawy bilansu handlowego „znajduje się traktat” o przemiale pszenicy na mąkę, 80-procentową, t. j. całkiem ciemnej.

W sprawie powyższej, nowej a doniosłej, zwrócił się nasz korespondent przemyski o wyjaśnienia do p. Alfreda Frenkla, znanego przemysłowca i właściciela młyna, — a zarazem prezesa związku młynarzy.

P. Frenkel udzielił też z całą gotowością wszelkich informacji wyraziwszy zdziwienie, że prasa nasza tak mało miejsca i uwagi poświęca dotychczas sprawom przemysłu młynarskiego, który w kraju tak rolniczym, jak Polska, zasługuje na żywą obronę i poparcie.

Plan przemiału pszenicy na mąkę 80 procentową jest — zdaniem p. Frenkla — świadomym psuciem mąki a zarazem równa się systematycznemu niszczeniu przemysłu, opartego na używaniu białej mąki w gospodarstwach domowych, godząc zarazem w całą naszą nowoczesną technikę młynarską i jej bezustanne ulepszenia.

— Czy p. prezes sądzi, że ten pomysł rządu może się naprawdę przyczynić do wzmożenia produkcji krajowej a tem samem do poprawy bilansu handlowego?

Mojem zdaniem — kapitałny ten plan wywoła wręcz przeciwne następstwa. W imię bowiem „kultury”, odrodzi się znów przemysłnictwo, paskarstwo oraz nieunikniona konieczność importu białej mąki z zagranicy — bez względu na wysokość ceny i cła.

Rząd nie podniesie produkcji i nie poprawi bilansu handlowego, za to jednak zdławi nasz przemysł młynarski, co mu się z pewnością

uda, bo przemysł ten znajduje się i tak w sytuacji bardzo opłakanej — Warszawą zatem podejmuje wszystko, aby tylko przyspieszyć cichą — a niezastępowaną — śmierć naszego młynarstwa.

— Czy to prawda, że 80-procentowa mąka pszenna byłaby czemś pośrednim między sadzą a mąką t. zw. pastewną (Futtermehl) nie nadającą się wcale do spożycia przez ludzi?

— Tak jest istotnie! Mąka „rządowa” byłaby koloru ciemno-szarego. — Żaden z warszawiaków nie zechciałby zapewne skosztować sztrucli z takiej mąki.

Wedle obecnej normy, końcowy efekt przemiału w procentach wygląda tak, że na 100 składa się 40 proc. mąki „00” — 10 proc. „nulki” — 10 „jedynek” — 10 „dwójki” — 4 „trójki” (mąki czarnej) — 22 otrąb — 4 proc. stanowią odpadki i t. p.

Wedle zaś projektu sanacyjnego, należałoby całą mąkę z jednego wymiału pszenicy razem wymieszać, poczernić mąką pastewną, a ponadto dodać 6 proc. otręb!

Czyż można przypuszczać że nasza — tak bardzo zubożała ludność — zechce taką mąkę spożywać?

Czegoż ten rząd jeszcze nie wymyśli?

ZUCHWAŁY NAPAD RABUNKOWY W WILNIE.

Wilno. (Tel. wł.)

(ok.) Onegdaj około g. 3 popoł. żona znanego w Wilnie lekarza p. Obiezierska, wchodząc do klatki schodowej domu przy ul. Bonifraterskiej l. 2, w którym mieszka, została napadnięta przez dwóch opryszków, którzy wyrwali jej z ucha kolczyk z brylantami i zbiegli nietytuści.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 4. 11. 1925

Pod znakiem Jazz-Bandu.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego”).

Paryż w październiku.

Rok rocznie z początkiem każdego sezonu jesiennego Paryż przechodzi ostry kryzys tej samej chronicznej i powrotnej choroby i rok rocznie ktoś wynajduje na nią doraźne lekarstwo, działające krócej lub dłużej, pod jednym jednak względem niezawodne: jeżeli chodzi o napełnienie po brzegi kieszeni wymalaczy. Chorobą tą jest — brak sensacji.

W zwalczającej ją akcji ratunkowej teatry paryskie biorą udział minimalny. Ciężar jej spada prawie całkowicie na music-halle. „Folies-Bergere”, „Moulin Rouge”, „Casino de Paris”, „Palace” czy inne przesłaniają się nawzajem w przepychu swych rewii. O głównych ich atutach dostatecznie wyobrażenie dać mogą tytuły ostatnich rewii jesiennych: „Mieux que nue”, „Super-nue”, „Archi-nue”... („Bardziej niż naga”, „Ultra-naga”, „Arcy-naga”...)

Aczkolwiek kasowo jest to niewątpliwie wabik pewny i oddawna wypróbowany, sensację we właściwym tego słowa znaczeniu stanowi on jedynie dla „etranżerów”, w których krajach widoki podobne, są surowo zakazane. Nagość najbar-

prawda jazz-band nieco inny niż przed paru laty, mniej zeuropeizowany, bardziej pierwotny i powiedziałyby bardziej „afrykański”.

Nawrót ten dla całego stanu psychicznego tegorocznej Francji jest niezmiernie znamienity. Jazz-band ukazał się w Europie po raz pierwszy prawie bezpośrednio po zlikwidowaniu Wielkiej Rzezi Europejskiej. Kiedy po czterech latach zamilkły nagle bębny armat, zapłonowała w całej Europie ciężka, kłopotliwa cisza uspasabiająca do kontemplacji. Należało ją czemś za wszelką cenę zagłuszyć. Paryż pierwszy zagłuszył ją jazz-bandem. Jak bardzo był ten sztuczny zgiełk potrzebnym i upragnionym, świadczyło już chociażby to, z jaką szybkością jazz-band rozlał się po całej Europie, docierając do jej najdalszych zakątków. Z biegiem lat straciwszy swe znaczenie zaczął przychodzić i obumierać. Jazz-band zeszloroczny swem dyskretnym i przyzwoitym moderatem nie przypominał już w niczem swego pierwotnego paroksyzmu.

Na mogilkę martwo urodzonego dziecka Europy z Wojna, ochrzczonego ciężkim imieniem: Traktat Wersalski, padały jedna za drugą wilgotne grudki ziemi: Rapallo, Genewa, Genewa, jeszcze i jeszcze, jedna za drugą, bez końca... Gdy była już pełna, przywołano ją ciężką płytą z włoskim napisem: Locarno. Pod arką tryumfalną, na grobie Sol-

dat Inconnu pali się wieczny ogień. Pali się we dnie i w nocy jaskrawym, natrętym płomieniem. Nie zagłuszył go nawet elektryczny znicz Citroena na szczycie Eifla. Zapłonono go nierozważnie w chwili entuzjazmu. Gdyby można go dzisiaj zagasić... Jest czerwony i piekący, jak rumieniec. Jedyne prawdziwe, nieukarminowane rumieniec Paryża. Zasiała go starannie Arka Tryumfalna... Skandaliczne fiasco Cailleau w Ameryce... dolar — 23 franki... Niemcy w Lidze Narodów... nad mogiłą milionów Nieznanych Żołnierzy, poległych w walce o wieczny pokój świata, — mozolne pakti gwarancyjne, stare trójprzymierza i czwórporozumienia, jednodniowe sojusze na nowe wojny...

Ogień pod Arką Tryumfalną pali się ciągle, nie chce zgasnąć. Co rano, południe i wieczór wychodzą wielkie, wielostronnicowe gazety. Nikt się o nie nie dobija, nikt nie wyrzywa sobie z rąk świeżych, wilgotnych płacht papieru. W huku wielomilionowego miasta pod sklepieniem Arki Tryumfalnej jest wielka, kłopotliwa cisza... I nagle w tę wielką ciszę głosem tysiąca trąb i menażerji, jeszcze głośniejsze, jeszcze zgrzytliwsze, jeszcze hałaśliwsze niż przed laty ryknęły jazz-bandu.

Paryż obchodzi swój drugi, ostatni pogrzeb Nieznanego Żołnierza.

Bruno Jasiński.

Kto mieszka w warsz. gmachu P. K. O.

Warszawa, w listopadzie. „Robotnik“ niedzielny przytacza następujący „niewinny“ szczegół: Domy, budowane przez P. K. O. mają charakter poczęści rodzinny, poczęści polityczny. Mieszkają w nich: krewni p. Lindego, dyrektorowie i naczelnicy P. K. O. — oraz **wybitni politycy i dziennikarze**. Mieszka tam premier p. Grabski, mieszka p. Witos, p. Głabiński, senatorka Szebeko, poseł Sadzewicz, red. Zygmunt Wasilewski i inni. Poseł Witos zajmuje w domu P. K. O. przy ul. Marszałkowskiej 5-cio pokojowe mieszkanie z olbrzymim salonem, za które płaci 100 zł. mies. i 17 zł. za świadczenia. Senatorka Szebeko zaj-

muje 7-pokojowe mieszkanie w domu P. K. O. przy ul. Brackiej 13, za które płaci komornego 200 zł. Remont tego mieszkania kosztował P. K. O. 10 tys. zł.

Gorzej dzieje się nieuprzywilejowanym mieszkańcom domów P. K. O. Tak np. P. K. O. zakupiła dom we Lwowie; otóż w sierpniu r. b. koszty świadczeń w tym domu wynosiły 264 zł. 47 gr., a z lokatorów administrator Koch ściągnął za świadczenia 632 zł. 56 gr.!

Premjerowi Grabskiemu słusznie należy się mieszkanie w gmachu rządowym. Ale z jakiej racji mieszkają tam owi wrzaskliwi patrioci?

Samorząd w powiatach podgórskich wobec rolnictwa i kwestji uzdrowisk.

Zjazd przedstawicieli powiatów podgórskich.

Nowy Sącz, w październiku

W dniach 25 i 26 ub. m. obradował w Nowym Sączu zjazd przedstawicieli samorządu powiatowego powiatów podgórskich Małopolski zorganizowany przez Biuro Zjazdów Samorządu Ziemińskiego w Warszawie. Dwudniowe obrady poświęcone zostały programowi działalności samorządu powiatowego na polu rolnictwa, oraz rozwoju lotnisk i uzdrowisk w powiatach podgórskich.

Z ramienia władz rządowych wziął udział w zjeździe nacelnik wydziału w Min. Roln. p. Z. Ilnatowicz, przedstawiciele krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego pp. L. Wykowski i Dr. St. Szymusik, jako przedstawiciel Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia dyr. państw. Zakładu Zdrojowego w Krynicy p. inż. Nowotarski, jako reprezentant Tymcz. Wydz. Samorządowego we Lwowie p. M. Datożyński.

Obradom przewodniczył p. W. Gajewski. Dyskusja toczyła się na podstawie referatów, wygłoszonych przez Dra M. Jaroszyńskiego, dra S. Krzemieniewskiego, prof. uniwersytetu we Lwowie, na temat „Obowiązki samorządu w dziedzinie po-

pierania rolnictwa w powiatach podgórskich“ i 3) Dra inż. Ottona Nadolskiego, prof. politechniki we Lwowie na temat: „Problem zdrowisk i uzdrowisk, a samorząd“.

Powzięto szereg doniosłych uchwał m. i. stwierdza, że nowe ograniczenia samorządu i poddane go pod jeszcze ściślejszą zależność od organów centralnych jest szkodliwe i w wysokim stopniu dezorganizujące życie samorządowe.

Za najważniejsze zadanie samorządu w dziedzinie rolnictwa w pow. podgórskich zjazd uznaje dążenie do podniesienia kultury łąk i pastwisk oraz rozwoju hodowli.

Za najpilniejsze zadania w dziedzinie komunikacji, mającej na celu udostępnienie całego dorzecza Dunajca i Popradu, stanowiącego najważniejszy w Polsce okręg uzdrowiskowy, zjazd uznał:

a) budowę kolei z Nowego Targu przez Krościenko i Szczawnicę do Nowego Sącza,

b) budowę kolei z Krakowa przez Myślenice do Mszany Dolnej,

c) budowę drogi bitej z Szczawnicy przez Piwniczną i Żegiestów do Muszyny.

Wiadomości z kraju.

× Na uniwersytet Jagielloński zapisało się 5.425 słuchaczy, z tego na wydział filozoficzny 3270, na prawniczy 1.308, na lekarski 537, na teologię 160, a na wydział rolniczy 150. Liczba słuchaczy w porównaniu z rokiem ubiegłym zmalała o 554. 80 procent młodzieży zapisanej korzystało z ulg w wpłacie czesnego.

× Kongres Towarz. uniwersytetu robotniczego odbył się w Krakowie 1 i 2 b. m. W sali rady miejskiej odbyło się zgromadzenie na temat: „Klasa robotnicza a szkoła w Polsce“.

× Zamknięcie fabryki. Fabryki Krusze i Ender w Pabianicach i po 6 fabryk w Zgierzu i w Zduńskiej Woli zamknięto częściowo lub całkowicie. Dotychczas zwolniono przeszło 1.000 robotników, a zapowiadają dalsze redukcje.

× 2,194.855 zł. niedoboru daty teatru miejskie w Warszawie. Za 8 miesięcy br. tj. do 31 sierpnia 1925 opera warszawska miała wpływów 771.457 zł. wydatki zaś wynosiły 2.039.360 zł., niedobór doszedł do 1.267.903 zł. Teatr narodowy osiągnął 691.458 zł. a wydatki wynosiły 942.400 zł., niedobór 250.941 zł.

× Strajk w telefonach warszawskich rozpocząć się ma jutro, 4 b. m., jeżeli do tego czasu nie doprowadzą pertraktacje do pomyślnego wyniku.

× Tragedja oficera. W krakowskim sądzie wojskowym odbyła się onegdaj rozprawa przeciw kapitanowi Mieczysławowi Mankowi ze Lwowa, który 26 marca b. r. ciał szabłą w głowę inżyn. Waltera w Bielsku. Powodem zajścia było podejrzenie o zdradę małżeńską. Trybunał przyjął, że Manko działał w stanie zaburzenia umysłowego pod wpływem rozpaczki i uwolnił go od winy.

× Szajkę fałszerzy banknotów dwudziestotutowych ujęto w Małopolsce. Wywiadowcy policji wystąpi zostali z Krakowa — gdzie fałszyfikaty te puszczano w obieg — do Przemysła, Sanoka i Wesółki pod Zakliczynem gdzie w mieszkańcach podejrzanych indywidualów wykryli wielką ilość fałszyfikatów. Aresztowano Michała Becka z Przemysła, Samuela Steinera i jego matkę, dalej Jonasza Scheinera z Sanoka. Aresztowanych odstawiono do więzienia w Krakowie. Śledziwo śięga także do Warszawy.

NA KRAWĘDZI DNIA.

Nasz raptularzyk tygodniowy.

Poniedziałek — skandal tytoniowy.
Wtorek — skandal kolejowy.
Środa — skandal przy dostawach wojskowych.
Czwartek — skandal drogowy.
Piątek — skandal budowlany.
Sobota — skandal administracyjny.
Niedziela — pogłoski o nowych dotychczas nieznanach skandalach.
W następny poniedziałek tak samo

z tą tylko różnicą, że porządek może być zmieniony.

Również mogą ulegać zmianom miejscowości a więc dziś Warszawa, jutro Łódź, pojutrze Lwów, Wilno, Katowice, Kresy i t. d.

Może ktoś znajdzie na tyle wolnego czasu i ułoży to wszystko w kalendarz.

Przecież i w skandalach musi być jakiś porządek. K.

Zasadniczy zwrot w dziedzinie telegrafji.

Lwów, 3 listopada

Niemieccy uczeni Karolus i Schroedter osiągnęli niesłychany sukces w swych badaniach w dziedzinie telegrafji. Udało im się dokonać wynalazku przenoszenia obrazu i pisma na odległość w sposób znacznie praktyczniejszy i skuteczniejszy, niż wszystkie dotychczasowe próby w tym kierunku.

Wynalazek dra Karolusa różni się od nich zasadniczo i zapewnia ogromną szybkość i taniaść przenoszenia obrazu nawet przez ocean, co jest łatwiejsze niż w komunikacji śródlądowej. Zasadnicza zagadka została rozwiązana.

Obecnie będzie można telegrafować, przesyłając adresatowi kopję rzeczywistego obrazu, co odbywa się w przeciągu kilku sekund. List

lub obraz napina się na obracającym się cylindrze, a silne światło specjalnej lampy, odbija obraz w postaci punktów świetlnych, które aparat przenosi na odległość. Odbywać się to może zarówno za pomocą połączeń kablowych, jak i telegrafu bez drutu.

Doniosły wynalazek ma szczególne znaczenie dla kryminalistyki i dziennikarstwa. Można w ten sposób kopjować całe dokumenty, podpisy, akty, fotografie, dowody sądowe i t. p. Nastąpi także zwrot w sztuce filmowej, gdyż kina będą mogły otrzymywać niesłychanie szybko kopje filmów, telegrafowane ze stacji nadawczej i równocześnie odbywać się będzie ich wyświetlanie.

Kurjer literacki.

Laureatka Nobla. Nagroda literacka Nobla przyznana została przed laty kilku Selmie Lagerlöf, a obecnie przyznana została drugiej kobiecie, pani Sigrid Unstet, norweskiej powieściopisarki za trylogię p. t.: „Kristan Lavrans Datter“ — powieść z wieków średnich. Autorka opisuje dzieje kobiety z czasów 14 wieku. Pierwszą książkę napisała, mając 25 lat.

„Iskry“, Nr. 45, składają hołd Nieznanemu Żołnierzowi, pióra L. Płoszewskiego, a łączy się z nim treścią swą wiersz Bezimiennym grobom S. Kossuthówny i Orle lwowskie L. Bykowskiego. We Wiosnie ludów opowiada Wisława o oblężeniu Lwowa w r. 1848, z J. Szczepkowskim odbywamy dalej Niebezpieczną podróż do Warszawy, B. Dykowski odsłania nam niektóre piękności gór w swej Pierwszej wycieczce w Tatry, W. P. opowiada ciekawą Historję jeszcze jednego psa, a W. W. objaśnia, jak można urządzić tanio teatrzyk chińskich cieni. Z życia młodzieży, Nasze listy, K. D. Z. i stałe rubryki redakcyjne i rozrywkowe dopełniają treści tego numeru.

„Ziemie zdobywców“ V. Blasco Ibaneza wyszło nakładem Biblioteki Dzieł wyborowych, Lwów, Zimorowicza 5. Powieść Ibaneza jest fascynująca. Mocne barwy życia i ludzi stwarzają niepospolity obraz ruchu, zmagania, upadku i wznoszenia. Interesują go kontrasty pracy człowieka Europy i Ameryki. Wszyscy ci, których dotknęła klęska materialna czy moralna w Europie, znajdują w Ameryce źródło odrodzenia przez pracę. Ten motyw wysokiego umoralnienia brzmi najwyższym tonem w całej powieści.

Budowniczy. Miesięcznik Izby budowniczych we Lwowie wyszedł za m. listopad. Treść: Kowalczyk „Cech bud. we Lwowie za czasów polskich“, A. Sofer „Domy stalowe“, J. Noworyta „W sprawie formatu polskiej cegły“ i „Dobrze być musi“, Awner Radian „Konstrukcje żelaznej czy żelbetowej“, M. Maciałek „Rewizja Cen“ i w. i. Miesięcznik postawiony jest na poziomie odpowiadającym tradycyjnej godności zawodu zarówno pod względem technicznym jak i doniosłej roli w życiu społecznym Państwa.

Gielda Drzewna w Bydgoszczy

z dnia 29 października 1925.

Bloki sosnowe odziomkowe 1a, od 4—8 m, przeciętnie przeszło 6 m ca. 85% od 30 cm w czubie wzwyz, ca 20% od 25 cm. w czubie wzwyz. Żądano granica polsko-niem. z clem wywozowem.

Bale angielskie, świerkowe, sosnowe i jodłowe 2" x 3, 4, 5 i 6" 2" x 6, 6 1/2, 7, 9, 10, 11", 3" ca 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11", przec. dług. 16, 17". ofiar. 268, 25, za std franco wagon Gdańsk.

Takież 2" x 4", dług. przec. 16 1/2". ofiar. 275, 50 za std.

Słupy sosnowe, proste bezwzględnie zdrowe, cięcia 1924/5 9 w czubie 14/16 cm, dt. 8, 5, 9, 10 m i sredn. w czubie 17/19 cm. dt. 11 — 15 m. ofiar. 30 franco wagon Katowice.

Dłużyce świerkowe, świeżego cięcia,

okorowane, przec. dług. 18 m. sredn. w czubie 16 1/2 cm. wyatkowo piękny towar „6 cm. spadku na 1 m. ofiar. 31,20 franco wagon okolica Lwowa.

Dłużyce jodłowe i świerkowe, świeżego cięcia, przec. grubości 35. m. 1a. ofiar. 31, 30 franco granica polsko-niem. Makoszowa.

Bale brzozone, nieobrznane, przeschnięte grub. 20, 32, 65, 78 mm. ofiarow. 60 franco wagon Rudnik (Małopolska).

Szprychy jesionowe, 22—28" dt., 2 x 3" grub., zupełnie suche ofiar. 25 franco granica polsko-niem.

Dłużyce sosnowe, ca. 50% i II kl. ca 50% III i IV kl. cięcia 1924/5, okorowane, ofiar. 25 franco granica polsko-niem. Chojnice.

DZIAŁ SZARADOWY.

Do szarady piątej zamieszczonej w ostatnim numerze „Kurjera Lwowskiego“ wkradła się pomyłka. Słowa oznaczone liczbami 10 i 13 mają mieć następujący porządek:

10) 4, 2, 12, 14, 23, 9
13) 2, 12, 16, 23, 1, 16

Na zapytanie Czytelników powtarzamy rozwiązanie szarady trzeciej:

1) Tell, 2) Peru, 3) Arad, 4) Wiew, 5) Loki, 6) Izyk, 7) Kwas, 8) Okno, 9) Well, 10) Stos, 11) Kark, 12) Imni.

T. Pawlikowski — Ludwik Sołski.

Perski Mussolini.

Lwów, w listopadzie.

Nasza prawica była pewna, że trzeci Mussolini urodził się w Polsce.

Tymczasem dowcipny los zrobił naprawdę perskie oko i trzeci Mussolini urodził się w Persji.

Jak donoszą telegramy — parlament perski postanowił nieobecność szacha zdezonizować, a godność tę powierzyć dotychczasowemu premierowi Riza Khan'owi.

Riza zgodził się nie tylko objąć rządę, ale tron samego szacha. Nowy szach - Mussolini jest z pochodzenia chłopem. W młodym wieku wstąpił do służby kozackiej, gdzie jako prosty żołnierz nauczył się władać nahajką.

W czasie rozruchów za rządów Mustafy Eddina dosłużył się stopnia oficera, a w roku 1917 był już komendantem pułku. Jako pułkownik walczył zacięcie z bolszewikami i powstańcami w Persji. W r.

1921 wziął na swoje barki jeszcze walkę z Anglikami. Wkrótce potem został marszałkiem i ministrem wojny, a w r. 1923 premierem-jedynowładcą. Jako premier występował wrogo zarówno przeciw komunistom jak i Anglikom, ale do chwileństwa nie chciało mu powierzyć korony.

Dopiero ostatnia uchwała parlamentu dopuściła go do szczytu marzeń. Nowy szach-premier ma lat 55.

Dawny władca Persji, sułtan Achmed szach z rodu Kadzarów, wstąpił w r. 1909 jako 11-letni chłopak na tron perski. Za niego rządili regenci a jednym z ostatnich był właśnie Riza Khan. To mu się widocznie nie podobało i w r. 1924 uciekł do Paryża. Zgorzone ucieczką szacha duchowieństwo zgodziło się obecnie na wybór Riza Khan'a.

Na marginesie.

NIEZGRABNY „KRZYŻYK“.

W „Słowie Polskiem“ w rubryce „Ze świata“ jakiś pan „Krzyżyk“ umieścił takie śliczne szczerbki językowe: „Zdarza się jednak, że goryle zdolają dopędzić lamparta z ludem, a będąc obdarzone olbrzymią siłą...“ lub w innym miejscu: „...wykładanie snów należało do wiedzy ściślej i były spisywane na cęglach...“

Ejże! — jakaś gorylo-lamparcia zawilość gramatyczna w tej polszczyźnie.

Panie „Krzyżyk“! Trzeba w „Słowie Polskiem“ umieszczać opisy świata także w polskich zdaniach, w przeciwnym razie nad piękną mową polską trzeba będzie zrobić krzyżyk.

Aresztowanie akuszerki za zbrodnicze praktyki.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysł, 2 listopada.

Uwięziono tu akuszerkę Marję Stolicową, zamieszkałą przy ulicy Borelowskiego l. 15, pod zarzutem zbrodniczych praktyk, których ofiarą padła zmarła niedawno żona pewnego wojskowego, podczas gdy inna pacjentka tej akuszerki dogotywa.

Stolicowa już od dłuższego czasu wykonywała swe zakazane zabiegi, posiadając szerokie stosunki i klientelę wśród wszystkich sfer ludności.

Śledztwo zatacza coraz szersze kręgi.

ZAMKNIĘCIE KABARETU W RÓWNEM.

Łuck. (Tel. wł.)

(p.) Z rozporządzenia władz administracyjnych został zamknięty kabaret „Nowy Świat“ w Równem za urządzanie przedstawień, których treść i wykonanie obraża moralność publiczną.

UCIEMIĘZENI

Kinoteatr „APOLLO“ wyświetla obecnie z nadzw. powodzeniem wielki dramat miłości i nienawiści w 10 aktach. W głów. rol.: RAQUEL MELLER, ANDREE ROANNE i N. VIBERT.

Nadprogram: Występ znakomitej pary balet. DAISY AND BFRT TEXAS.

WALKA FURJATA Z PILOTEM NA WYSOKOŚCI 2000 M.

Praga, 2. 11. (PAT.) Podczas lotu na czechosłowackiej linii lotniczej z Koszyc do Bratislavy w dniu 31 ub. m. podczas lotu rzucił się pasażer na pilota i zaczął go dusić. Wszystko wskazywało na to, że pasażer popadł w szal. Pilot Hrazdil wykazał dużo zimnej krwi i kierując jedną ręką aparatem, drugą bronił się przed szaleńcem. Wreszcie udało mu się chwycić szaleńca pod gardło i w ten sposób ubezwładniwszy go, pilot wylądował z wysokości 2000 metrów, poczem oddał szaleńca w ręce żandarmerji, która umieściła go w zakładzie dla obłąkanych.

KATASTROFA KOLEJOWA.

Sztokholm, 2. 11. (PAT.) Pociąg pospieszny Sztokholm—Paryż, tak zw. pociąg kontynentalny, który o godz. 8 wieczorem opuścił wczoraj Sztokholm, wykoleił się na dworcu Malmö. Trzy wagony przewróciły się. Konduktor pociągu zabił a dwaj pasażerowie ciężko ranni. Katastrofa powstała z powodu złego ustawienia zwrotnicy.

Największe głębie na oceanach.

Lwów, 3 listopada

W roku 1879 uważano za największą głębie (8513 m) miejsce na zachód od wysp Kuryle. W r. 1895 odkryto dwie nowe głębie (9412 m i 9427 m) na północ od Nowej Zelandji. W r. 1899 amerykański okręt mierniczy „Nero“ natrafił na jeszcze większą głębie (9633 m), którą nazwano głębie „Nero“. Zdało się, że to już ostatnia Tymczasem w r. 1912 niedaleko Filipin odnaleziono głębie, wynoszącą 9780 m. Ostatni ten rekord został jednak w tym roku pobity przez Japończyków, którzy w odległości 90 km od swego brzegu znaleźli miejsce głębsze niż 9800m. Japoński okręt wojenny przeprowadzający pomiary nie mógł się dostać do dna, gdyż zapasy lin były za małe. Ogólnie istnieje przypuszczenie, że najgłębsze miejsce na oceanie nie przekracza 10 km.

Scena i ekran.

Teatr polski w Paryżu. P. Firmin Geniser, dyrektor „Odeonu“ w Paryżu przybędzie w najbliższych dniach do Warszawy celem zbadania tamtejszych stosunków teatralnych, ma bowiem zamiar urzędzenia polskich przedstawień w Paryżu. Jak wiadomo organizuje p. Geniser teatr międzynarodowy nad Sekwaną.

Teatr „Reduta“ zachwiany. W Wilnie odbyła się konferencja w sprawie przyścia z pomocą teatrowi „Reduta“, który dotychczas nie mógł rozpocząć sezonu z powodu deficytu w wysokości 49.000 zł. — Dotychczas otrzymała „Reduta“ od magistratu m. Wilna subwencję 8 tysięcy zł., a od rządu 95.000 zł. — Uchwalono urządzić zbiórkę na subwencjonowanie tego teatru.

Ceny biletów w operze wiedeńskiej obniżono o 40 procent. Obniżkę cen wywołała mała frekwencja.

POŻAR W WILNIE.

Wilno. (Tel. wł.)

(ok.) Wczoraj w sklepie z produktami naftowymi Josefa Berlina przy ul. Zawalnej i. 33 wybuchł pożar, który zniszczył całe urządzenie. Straty wynoszą przeszło 2.000 zł.

Różne.

Zjazd miast Małopolski i Śląska Cieszyńskiego odbędzie się dnia 5 b. m. w Krakowie, w sali Rady miejskiej.

Zmienione ceny soli weszły w życie 31 października 1925. Ceny sprzedazy soli dla hurtowników zmienione zostały w sposób następujący: wazonka z Wieliczki 22 zł., z innych salin 20 zł., sól kamienna mielona z kopalni w Wapnie 20 zł., z innych kopalni t. zw. szara 13 zł. 20 gr., sól kamienna w Kruchach o 20 gr. taniej, owibki 14 zł. Ceny powyższe za 100 kg. netto - franco wagon kopalnia wzgl. salina, bez opakowania. Cenę wazonki z Wieliczki obniżono więc z 25 zł. na 22 zł. — pozostałe ceny obowiązują bez zmiany.

Wywóz soli polskiej do Danii.

Od dłuższego czasu trwają pertraktacje państw. monopolu solnego z Danią, która sprowadza znaczne ilości soli z zagranicy. W najbliższym czasie wysłanych zostanie z Polski do Danii 50 wagonów soli na próbe.

W Anglii i Walji odbywają się dziś wybory do rad gminnych. W Londynie postawiono 2.700 kandydatów.

Uwięzienie dyrektora banku. W Budapeszcie uwięziono dyrektora Banku Alfordzkiego w Bekerzaba, Pawła Markusa. Szkontrum wykazało brak 24 miliardów kor. węg. Bank ten był jedną z najpoważniejszych instytucji węgierskich i zajmował się przeważnie finansowaniem interesów zbożowych.

Ofiara szulerni niemieckiej w Sopotach. Onegdaj wydobyto w Sopotach z morza zwłoki Józefa Nowakowskiego, który odebrał sobie życie po przegraniu w domu gry znacznej sumy. Pomimo, że został bez grosza, dyrektorka domu gry odmówiła mu zasiłku na wyjazd. W ostatnich czasach mnożą się coraz więcej wypadki samobójstwa w Sopotach z powodu zgrania się w tej szulerni. Niedawno temu odebrało sobie tam życie dwóch Polaków.

Zapis miliardera węgierskiego. Właściciel dóbr, Jan Kegl, zapisał państwu węgierskiemu cały swój majątek, wynoszący przeszło 10 miliardów koron węg. Węgierskiej akademji umiejętności zapisał Kegl swoją bibliotekę, zawierającą przeszło 11.000 tomów dzieł naukowych.

Odcinek pierwszy

uprawniający do udziału w losowaniu nagród za rozwiązanie

Piątej szarady

„Kurjera Lwowskiego“.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Huberta, gr.-kat. Maryona. — Jutro rzym.-kat. Karola Borom. gr.-kat. Awerhija.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Wtorek 3. XI. „Hetman Stanisław Żółkiewski“ Uroczyste przedstawienie dla uświetnienia pogrzebu Nieznanego Żołnierza. Ceny niższe.

Środa „Rigoletto“ Opera. Gościnnie występ Piotra Rajczewa.

Czwartek „Hetman Stanisław Żółkiewski“. Ceny niższe.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 3. XI. „Jej Wysokość Tancerka“ Ceny niższe.

Środa „Śpiewak własnej niedoli“. Ceny niższe.

Czwartek „Jej Wysokość Tancerka“. Ceny niższe.

Początek przedstawień punktualnie o godzinie 7:30 wiecz.

Repertuar teatru SEMAFOR,

Rejtana 3, codziennie o godz. 19:45, w niedzielę pop. o godz. 16:45.

1) Szymonowicz: Żenicy. 2) Weckerlin: Krynolina. 3) Andersen: Słowik i cesarz chiński. 4) Staff: Utan i dziewczyna. 5) Tuwim: Rachunek. 6) „Miała baba koguta“. 7) „Bal u weteranów“. 8) Porazińska: Wycinanki. 9) Słonimski: Żołnierz nieznanany. 10) Molier-Boy: Latający lekarz

Kino „Wanda“. Do 1. listopada „Czarna Maska“ w gł. roli Ryszard Taimadge.

Od 2. listopada „Alarm o północy“ w gł. roli Carlo Aldini.

Kino Chimera, „Miłość Wschodu“ w 6 wielkich aktach.

Biuro Koncertowe M. Tuerka.

Piątek, 6 listopada: Tryjesteński Kwartet smyczkowy. 598

— Przedstawienie w Teatrze Wielkim.

We wtorek, dnia 3 bm. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się uroczyste przedstawienie w miejskim wielkim teatrze — poświęcone uczczeniu Nieznanego Żołnierza. W programie: odśpiewanie kantaty przez połączone chóry lwowskie — pod batutą Mieczysława Soltysa, deklamacja artysty teatru Pelińskiego, odśpiewanie pieśni „Polski Nieznanany Żołnierz“ pod batutą Alfredda Stadlera i odegranie dramatu Bronicyczyka „Hetman Żółkiewski“. Ceny niezwykle przystępne.

— Teatr Nowości gra w dalszym ciągu operetkę „Jej Wysokość Tancerka“. Ceny niższe.

— Gościnnie występy Piotra Raiczewa, znakomitego tenora scen zagranicznych, rozpoczną się jutro w Teatrze Wielkim. Po raz pierwszy, ulubieniec lwowskiej publiczności, wystąpi w swej popisowej partii w operze Verdiego „Rigoletto“.

— Zemsta, komedia Al. hr. Fredry, ukaże się na popołudniowym przedstawieniu dla młodzieży szkolnej w sobotę, 7 bm. Bilety sprzedaje Komitet rozrywkowy dla młodzieży w budynku szkolnym im. Tańskiej przy ul. Jabłonowskich w środę i czwartek każdego tygodnia od godz. 5 do 7 wieczorem.

Mówią, że...

głód mieszkaniowy wzrasta z dnia na dzień tak, że ludzie chwytają się ostateczności, które kończą się niekiedy tak tragicznie, jak to miało miejsce ostatnio w Warszawie.

nikt na to rady jakoś u nas nie znajduje a sprawa przedstawia się coraz gorzej. Tymczasem w samym tylko Lwowie znane są fakty, iż mieszkania 6, 8 lub nawet 10 pokojowe zajmuje rodzina złożona z dwu osób. Stwierdziłszy sami, iż w centrum miasta mieszka właściciel ogromnej kamienicy, samotny starzec, w 12 pokojach!! A tymczasem całe olbrzymie rzesze przedewszystkiem pracującej inteligencji gnieźdzą się z licznymi rodzinami po 6 lub więcej osób w jednej lub dwu izbach! Jak to fatalnie wpływa przedewszystkiem na dzieci, nie trzeba udawać. Stuszną było rzeczą zniesienie uciążliwej nieraz rekwizycji mieszkań, ale w zamian za to nic nie zrobiono. Do faktycznego głodu fizycznego inteligencji przyczyna się i „głód mieszkaniowy“, któremu należy przypisać również zmniejszenie się zawierania małżeństw. Czyż biedny inteligent ma być istotnie skazany już na zagładę?

rrr.

OD ADMINISTRACJI.

Zawiadamiamy, iż z dniem 5 bm. wysyłamy dodatkowo komplety książkowe za miesiąc sierpień, wrzesień i październik wszystkim naszym prenumeratom, którzy uiszcili należną wpłatę, a których dotychczas książki nie doszły.

Od 1 bm. wpłat na książki nie przyjmujemy.

— Wicewojewoda lwowski po p. Wodzieckim został ma starosta przemyski p. Czesław Eckhardt.

— Troska młodzieży o groby zasłużonych. Młodzież szkół średnich umie czcić pamięć wielkich mężów i zasłużonych obywateli. Oto uczniowie II. gimn. państw. pod opieką prof. Dąbrowskiego od szeregu lat w dniu Wszystkich Świętych dekorują i pełnią straż na cmentarzu Lyczakowskim u grobu Karola Szajnoch, po którym zakład ten nosi nazwę. Młodzież pamięta też przy tej okazji o grobie długoletniego katechety tego zakładu ks. Głaba, a ci, którzy są wychowankami bursy Torosiewicza, nie zapomnieli też o grobie fundatora i b. dyrektora tej znanej placówki wychowawczej sp. Fleischmana. W dzisiejszych czasach są to objawy godne pochwały.

— Bezrobotni aktorzy we Lwowie. Związek artystów (Gniazdo Lwów) donosi: Wobec puszczenia przez pewne jednostki nieprawdziwych pogłosek, że we Lwowie jest jedynie parę osób bezrobotnych, a mianowicie w ogólnej liczbie 4. Gniazdo Lwów czuje się w obowiązku sprostowania tych fałszywie podawanych pogłosek o tyle, że zarejestrowanych aktorów bezrobotnych we Lwowie przebywa osób 38, w czym są tak wliczeni kandydaci, jak i członkowie rzeczywisci.

nie zna. Skarb kolejowy szkody żadnej nie poniósł, gdyż jak nas informują, wszyscy czterej oskarżeni oświadczyli gotowość pokrycia powstałych braków, są bowiem mającymi ludźmi.

Zastępca prawny oskarżonych dr. Kibitz wdrożył w tym celu odpowiednie kroki w generalnej Prokuratury Państwa.

Dziś jeszcze sprawa zostanie przekazana prokuraturze, a następnie sędziemu śledczemu.

— Komitet obywatelski uczczenia Nieznanego Żołnierza uprasza wszystkie osoby i instytucje, które złożyły wieńce na trumnie lub ofiarowały jakiegokolwiek datki na cele dobroczynne w celu uczczenia Nieznanego Żołnierza — aby zechciały donieść o tem Komitetowi, urzędującemu w Komendzie miasta, ul. Wałowa 16.

— Koncert „Echa-Macierzy“ w Ognisku Oficerów. W sobotę, dnia 7 bm. odbędzie się w Ognisku Oficerów przy ul. Fredry 1. 1 — koncert Towarzystwa Śpiewackiego „Echo-Macierz“ pod artystycznym kierownictwem p. Jana Rangla z współudziałem p. Miry Anickiej. Początek o godzinie 8 wieczorem. Po koncercie zebranie towarzyskie wraz z tombolą i dancinżem. Zaproszenia wydaje kancelaria Ogniska Oficerów.

— Wykład „Manewry kawaleryjskie na Wołyniu“ — w Ognisku Oficerów. Jak corocznie tak i w tym roku odbywać się będą w Ognisku Oficerów wykłady czwartkowe Towarzystwa Wiedzy Wojskowej. Cykl wykładów rozpocznie gen. dyw. Jan Thulle w czwartek, dnia 5 bm. o godz. 17.30 — wykładem na temat: „Manewry kawaleryjskie na Wołyniu“, który odbędzie się w dużej sali Ogniska Oficerów przy ul. Fredry 1. 1 i p.

— Zarząd Polsk. Tow. Hygienicznego i Tow. walki z gruźlicą komunikuje, że w sezonie bieżącym niedzielne popularne wykłady higieniczne odbywają się w Teatrze świetnym „Marysienka“ przy placu Smolki w każdą niedzielę o godz. 1! przedpołudniem.

— Koncert amatorskiej orkiestry Stow. „Gwiazda“ odbędzie się w niedzielę, dnia 8 b. m. o godz. 11.30 przed południem, w sali Stow., ul. Franciszkańska 7. — Program, na który składają się: Beethovena — Symfonia I., uvertura Rossiniego do opery: „Wilhelm Tell“ i Kaukazka suita Ippolitowa - Iwanowa. jak niemniej sympatyczna drużyna muzyków, którą energicznie i wytrwale prowadził kapelmistrz p. Abratowski Kazimierz — zgramadzą niewątpliwie naszą muzyczną publiczność i miłośników muzyki. — Przeprowadź biletów w cukierni Wp. Franc. Pitołaja, ul. Lyczakowska 1. 11.

— Afera czeków dolarowych rozpatrywaną ma być w grudniu b. r. przez lwowski sąd karny. W więzieniu śledczym przebywają dr. Kolnik i Kurzer, a z wolnej stopy odpowiadając będą Pistyner i dyrektor Lewicki.

— Plan 7-mej loterii państwowej na cele dobroczynne. Ciągnięcie odbędzie się 22 grudnia b. r., o godzinie 6 wieczorem. Cena całego losu 4 zł., połówki losu 2 zł. — Wygrane: 1 po 20.000 zł.; 1 po 5.000 zł.; 2 po 1.000 zł.; 3 po 500 zł.; 5 po 300 zł.; 6 po 200 zł.; 12 po 100 zł.; 20 po 50 zł.; 50 po 40 zł.; 100 po 30 zł.; 200 po 20 zł.; 300 po 10 zł.; 1.000 po (w grupach setkowych) 7 zł.; 5.300 po (w grupach setkowych) 5 zł. — Ogółem 7.000 wygranych — złotych 78.900. Wygrane będą wypłacane w gotówce bez żadnych potrąceń.

— Zamach samobójczy. Dmytro Olejnik, zajęty jako parobek w kuchni funkcjonariusz policyjnych II. komisariatu p. p. strzelił do siebie z rewolweru. Kula przebiła szczyt głowy. Nieprzytomnego odwieziono w groźnym stanie do szpitala.

Co się stało w mieście?

— Trup noworodka w cerkwi. Wczoraj o godz. 10 przedpoł. znalazł służa kościelny Teodor Holowenko w cerkwi Preobrażeńskie trupa noworodka płci żeńskiej. Noworodek ten leżał owinięty łachmanami pod ławką. Wezwany lekarz dzielnicowy stwierdził, że noworodek został uduszony natychmiast po przyjściu na świat.

— Dwa przejechania. Samochód nr. Lw. 7980 najechał w ul. Zamarstynowskiej na Markusa Wałka, piekarza, zam. w Zamarstynowie. Wałek upadając potłukł się dotkliwie na całym ciele. — Nielepiej wyszedł od Wałka, Jan Tara, 16-letni uczeń, zam. przy ul. św. Józefa 5, którego przejechało na ul. Lyczakowskiej auto nr. 7888. Pogotowie ratunkowe pozostawiło go w opiece domowej. Obaj kierowcy po wypadku zbiegli.

— Nieszczęśliwy strzał. Debora Klingerówna, 16-letnia uczennica zam. w pasażu Hausmana 1. 9 wskutek nieumiejętnego obchodzenia się z fiobertem postrzeliła się w prawą skroń. Ofiarę własnej nieostrożności odwieziono do szpitala.

— Na tropie sprawców kradzieży w klasztorze Bazylijanek. Onegdaj przytrzymał pewnego osobnika pod zarzutem kradzieży w klasztorze Bazylijanek. Osobnik ów miał oświadczyć: „wy mnie aresztujecie, jak się rzeczy znajdą, to co będzie?“ Rzeczywiście na drugi dzień Jan Bernacki i Stefan Duda, zam. przy ul. Hausnera 7 zdeponowali w I. komisariacie 2 kielichy kościelne, 2 tacki złote itp., podrzucone przez współników aresztowanego złodzieja. Dalsze śledztwo trzymane jest narazie w ścisłej tajemnicy.

— Sezonowa kradzież. Alfredowi Szymańskiemu, właścicielowi restauracji w Ławocznem skradziono onegdaj w czasie zebrania Obrońców Lwowa w szkole Sienkiewicza palto wartości 300 zł.

— Włamanie do sklepu Halskiego. W nocy z 1 na 2 bm. włamali się złodzieje do magazynu A. Halskiego przy ul. Sobieskiego 3. Dali oni zamknąć się w kamienicy a następnie w nocy wyjąwszy szybę w oknie od podwórza dostali się do magazynu. Po rozbiciu kasy głównej i podręcznej kasetki zabrali aż... 35 zł. Rano, gdy dozorca bramę otworzył wydostali się złodzieje na ulicę i zbiegli.

— Czego już u nas nie kradną. W Fizykacie miejskim ukradziono pakiet z 5000 kartek korespondencyjnych na doniesienia o chorobach zakaźnych. Rzecz, która nikomu nam nie przydać się nie może — a strata dla Fizykatu. Możeby więc współzamiślny pan złodziej zawiadomił, gdzie ten pakiet porzucił — Fizykatek sam go sobie odniesie.

Humor.

ABY SIĘ TYLKO „ICH“ POZBYĆ.

— Czego się pan tak oieszys?
— Bo się dom wali.
— Co w tem wesolego?
— Ależ, panie, przecież to mój dom.

W BIURZE.

— A czy miał pan w życiu jakie odznaczenia?
— Bardzo niewiele, panie naczelnyku.
— Jakże mianowicie?
— Tylko po ospię.

—CO—

Dokoła defraudacji 159.000 zł. na kolei.

Lwów, 3 listopada. Dochodzenia przeciw Röhlichowi, Pomeranzowi, Scheinerowi i Ursiniemu o sprzeniewierzenie 159.000 zł. na szkodę skarbu kolejowego są już ukończone. Należy zaznaczyć, że Röhlich nie przyznaje się do sprzeniewierzenia całej kwoty. Zeznaje on, że w swoim czasie została popełniona w jego kasie kradzież około 60.000 zł., o której zawiadomił dyrekcję kolejową. Wyniku podjętych wówczas dochodzeń

Kurjer ekonomiczny.

Projekty ustaw sanacyjnych.

Projekt ustawy o środkach ograniczenia wydatków państwa i innych związków prawnopublicznych.

Lwów, 3 listopada.
III.

Trzeci z rzędu projekt ma na celu uregulowanie i przeprowadzenie akcji oszczędnościowej tak w gospodarce państwowej, jak i komunalnej, tudzież organizacyjnej prawa publicznego. W tym celu projekt przewiduje utworzenie na przeciąg lat dwóch Państwowej Rady Oszczędnościowej, jako organu doradczego i opiniodawczego w sprawach, związanych z wydatkowaniem funduszy publicznych. Państwowa Rada Oszczędnościowa ma się składać z 5 przedstawicieli Rządu, mianowanych przez Radę ministrów, 5 posłów wybranych przez Sejm i przewodniczącego, powołanego przez Prezydenta Rzplitej. Czynności biurowe Rady ma prowadzić ministerstwo skarbu. Najważniejszym zadaniem Rady oszczędnościowej ma być zaprojektowanie planu przeprowadzenia oszczędności w gospodarce Państwa i związków prawnopublicznych, przy czym projekt ten ma być opracowany w przeciągu pół roku od dnia wejścia w życie ustawy. Poza tym zadaniem Rady Oszczędnościowej ma być: a) projektowanie nowych ustaw, bądź zmian w obowiązujących ustawach, zmierzających do wprowadzenia oszczędności w gospodarce Państwa i innych związków prawnopublicznych; b) opiniowanie projektów ustaw, powołujących wydatki bądź ze skarbu Państwa bądź z funduszy prawnopublicznych; c) przedkładanie Rządowi wniosków co do przeprowadzenia koniecznych oszczędności w administracji państwowej i przedsiębiorstwach państwowych; d) opiniowanie ze stanowiska finansowego -

gospodarczego spraw dotyczących reformy administracji Państwa i innych związków prawnopublicznych. Projekty i opinie Państwowej Rady Oszczędnościowej, złożone Rządowi, muszą być rozpatrywane przez Radę ministrów, a opinie Rady, przedłożone Sejmowi, muszą być przedmiotem obrad Sejmu.

Poza organizacją Rady Oszczędnościowej projekt przewiduje wzmocnienie stanowiska ministra skarbu przy opracowywaniu i wykonaniu budżetu. — W tym celu projekt stawia zasadę, że „uchwały Rady ministrów, ustalające preliminarze budżetowe, oraz uchwały i rozporządzenia tejże Rady, które stwarzają podstawę prawną dla wydatków ze skarbu Państwa lub ich podwyższenia, mogą zapadać tylko za zgodą ministra skarbu”. — Ponadto dla kontrolowania wydatków i przestrzegania postanowień budżetowych, minister skarbu ma prawo mianować przy poszczególnych władzach centralnych i podległych im urzędach i przedsiębiorstwach kontrolerów budżetu. Kontrolerzy budżetu mogą być mianowani tylko z pośród stałych urzędników ministerstwa skarbu, którzy co najmniej przez 3 lata pełnili służbę w tem ministerstwie. Celem zaś zapewnienia ścisłego przestrzegania postanowień budżetowych, projekt wprowadza odpowiedzialność służbową i materialną funkcjonariuszy państwowych za przekroczenia budżetu.

Wreszcie ostatni rozdział projektu przewiduje wzmocnienie nadzoru nad gospodarką Związków publicznych.

* Dyrekcja cel zawiadania, że z dniem 20 października został uruchomiony Urząd celny II klasy w Zaleszczykach.

* Czechosłowackie fabryki porcelany zawarły z takimiż niemieckimi fabrykami układ w sprawie cen. Rząd berliński nie zgodził się na proponowane przez fabrykantów podniesienie cen o 10 procent, na rynku wewnętrznym, jak również na eksport do Stanów Zjednoczonych. Tem samym i fabryki czechosłowackie musiały porzucić swój zamiar podniesienia cen. W chwili obecnej stan wytwórczości porcelany w Czechosłowacji jest zadowolający, mimo, że od czasu obniżenia celnego przez rząd polski, wywóz wyrobów czechosłowackich do Polski jest utrudniony.

OBROTY PRYWATNE.
Wczoraj tendencja chwiejna. Obroty średnie. Dol. amer. 6.00 do 6.01, dol. kanad. 5.56 do 5.60, koron. czesk. 0.17 jedna trzecia do 0.17 dwie trzecie, leje 0.02 i pół do 0.02 do 0.27 dwie trzecie, frank. szwajc. 1.14 do 1.15, funty szterl. 28.20 do 28.35.
Złoto: 20 kor. 24.20 do 24.40, 20 frank. 22.45 do 22.70, 20 mark. 27.50 do 27.70, 10 rubli 30.45 do 30.70.
Srebro: kor. austr. 0.51 do 0.51 i pół, 5 kor. 2.55 do 2.60, floreny 1.28 do 1.30, ruble 2.14 do 2.15, kopiejki za rubel 1.00 do 1.07.

* Bank warszawski dla elektryfikacji Polski (Elektrobank) znajduje się w stanie likwidacji z powodu niemożliwości podwyższenia kapitału zakładowego.

* Cło wwozowe na pszenicę podwyższył rząd austriacki od 25 do 70 halerzy złotych za cetrnar. Podwyżkę tę uzasadniono spadkiem cen na pszenicę.

WYKUPNO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH I KART REJESTRACYJNYCH NA R. 1926.

Izba skarbową wzywa: a) właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, b) właścicieli przedsiębiorstw na zysk obliczonych, a wykonywanych bez utrzymania oddzielnego zakładu, wykonywujących zajęcia przemysłowe (zajęcia rzemieślnicze i rzemieślnicze, dorożkarstwo i furmaństwo) w okręgu Izby skarbowej, do wykupienia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na każdy oddzielny skład (pomieszczenie składowe) na rok 1926.

Świadectwa te i karty wydają kasy skarbowe w siedzibie Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. Blankiety deklaracji otrzymać można bezpłatnie we właściwym urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych, albo w kasie skarbowej.

Świadectwa przemysłowe wykupić należy najpóźniej do dnia 31 grudnia b. r.

KURJER SPORTOWY.

Bieg na przełaj na przestrzeni 8000 mtr. urządzony w niedzielę 1 bm. staraniem sekcji lekko-atletycznej L. K. S. Pogoń, zgromadził zawodników z 3-klubów AZS-u, Czarnych i Pogoni. Bieg wygrał łatwo **Sawaryn** z Pogoni, znany zwycięzca biegów puharowych ulicznych w Warszawie, Krakowie i Lwowie w czasie 30:51.4 sek. 2) **Boski** (AZS) 31:39 sek., 3) **Kawa** (Czarni) 32:16.2 sek., 4) **Woron** (Pogoń). Ponieważ bieg powyższy był również biegiem drużynowym, zatem **pierwsze miejsce zajęła Pogoń** 23 pkt., drugie A. Z. S. 23 pkt., trzecie Czarni 39 pkt. Trasa była wyznaczona dokładnie, organizacja bez zarzutu, startowało 19-stu. Biegiem tym zakończyła sekcja L. K. S. Pogoń swój sezon lekko-atletyczny.

VIS—DKS 5:2 (3:2) o mistrzostwo kl. C. Zawody te przegrywa odwieczny kandydat do B klasy.

SZWECJA—POLSKA 6:2 (6:1). Bardzo niemiła niespodzianka zarówno dla całej sportowej Polski, krakowskich męherów i pocziwego kapitana związkowego Synowca. Polska i Szwecja wystąpiły w składach przez nas zapowiadanych. **Staliński** grał na łączniku — **Bacza** nie było.

Przez pierwszapołową reprezentację Polski grała tak słabo jak nigdy dotychczas. **Zastawniak** zawiódł zupełnie — to też z center Kroona padły niemal wszystkie bramki. Z ataku **Kuchar** i **Sperling** możliwi — **reszta słaba**, a **Staliński** bezdennie nieporadny. **Hanke** ośmieszał się swojemi „metodami“, a **Malczyk** to puszczał możliwe do obrony piłki — to bronił w niewiarogodnych sytuacjach.

Ze Szwedów najlepszy **Johanson**, środek ataku — i **Hanson**, środek pomocy. Olimpijski bramkarz **Lindberg**, w spotkaniach z Polską przyszłowiowo słaby, tym razem zawiąził samobójczą bramkę.

Bramki dla Szwecji zdobywają: w 7 i 8 min. lewy łącznik **Dahl**, wtedy z wolnego bitego przez **Sperlinga**, **Lindberg** zasłonięty przez **Adamka** popełnia samobójczego gola. Następuje „moment“ **Johansona**, który w ciągu 6 minut, strzela **trzy bramki**. **Rydberg** w 39 min. ustala zwycięstwo Szwecji szóstą bramką.

Po przerwie przewaga Polski nad zmęczonymi Szwedami i **jedyna bramka Wacka Kuchara** zdobyta przez niego w 18 min. z własnego wypracowania.

Polska zamiast bramek zdobywa rogi. Stosunek ich na korzyść naszą 9:2. Sędziował **Cejnar** z Pragi.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505) Godz. 20.30. Dziewczyna z Elizondo, opera komiczna Offenbacha.
Wiedeń (530). Godz. 20.15. Koncert symfoniczny.
Zurych (515). Godz. 20.15. Koncert kapeli Gilberta i wykład red. Klogga „Jak powstaje gazeta“.
Barcelona (325). Godz. 22.00. Koncert z udziałem sopranistki **Elviry Isas**.
Tuluza (441). Godz. 22.30. Koncert wokalny i instrumentalny.
Rzym (425). Godz. 20.40. Koncert wokально-instrumentalny.

POGOŃ—LECHJA 2:0 (1:0).

Pogoń odrabiała mecz, nie siląc się zbyt. Chodziło przecie tylko o dwa punkty w grze o puhar LZOPN-u, które w rzeczy samej udało się jej zdobyć. Za to **Lechja** ambicją i temperamentem **zasłużyła zna znaczny rezultat**, jeżeli nie uzyskała ani jednej bramki — to wina braku rutyny młodych graczy ataku i niecelności strzałów. Również **nerwowa pochopność**, cechująca młodych graczy odbijała się ujemnie zmuszając ich do strzelania z daleka.

Bramki dla Pogoni zdobyli **Szabakiewicz** i **dr. Garbień**.

SZWECJA—KRAKÓW 4:1 (2:1).

Kraków. (Tel. wł.) Zawody międzynarodowe pomiędzy reprezentacją Południowej Szwecji — a reprezentacją Krakowa skończyły się **zwycięstwem gości** w stosunku 4:1. Szczegóły podamy jutro.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Ceny niższe.
Początek przedstawień o godz. 7:30.

Wtorek 3 listopada 1925 r.

Hetman Stanisław Żółkiewski

Dramat w 3 aktach Kazim Brończyka. Odznaczony pierwszą nagrodą na konkursie dramatycznym Teatru Narodowego w Warszawie.

OSOBY:
St. Żółkiewski, kanclerz i hetman wielki koronny — J. Sosnowski
Regina Żółkiewska, hetmanowa żona — L. Barwińska
Janusz Żółkiewski, hetmański syn — Koczyrkiewicz
Król Zygmunt III. Waza — B. Brzeski
Książę Podkanclerzy — K. Okornicki
Marszałek Sejmu — St. Lochman
Korytko, poseł — Kwiatkowski
Maciejowski, poseł — G. Rasiński
Wojewoda Potocki — Michulowicz
Fredro, senator — Zabielski
Zegota, młody przyjaciel hetmański — Stępowski
Mikołaj Struś, starosta halicki — Bielecki
Aleksander Kalinowski, starosta kamieniecki — Kalinowski
Rogowski, namiestnik chorągwi lisowskiej — Przystawski
Książę Korecki — Miłski
Konięcpolski, hetman pol. — Dobrski
Sochacki, stary sługa het. — Czaki
Szlachcic, passonat — Relski
Senator II. — Wierzbicki
Poseł — Fertner
Pachoł — Hebensreit
Żołnierz I. — Czaszka
Żołnierz II. — *
Goniec — Neumann

Epilog — Rzęcki. Senatorowie, posłowie, arbitrzy, rotmistrzowie, żołnierze. Dekoracje: Zygmunta Balka. Urządzenie sceny inspektora teatrów Ignacego Stahla.
Reżyser: Józef Sosnowski.

TEATR NOWOŚCI.

Początek o godz. 7:30.
Wtorek 3 listopada 1925 r.

Jej Wysokość Tancerka

operetka w 3 aktach. Muzyka Waltera Goetza. Tłumaczenie Wincent. Rapackiego

OSOBY:
Księżna Tyłberg — Grabowska
Baronówna Helma — Rapacka
Baron Stein — Tatrzański
Bolko Welhofen — Sowński
Jan Majburg — Ostrowski
Reusling — Hebensreit
Tendler } oficerowie * * *
Simmer } * * *
Anna, pokojówka — Skringerówna
Baumann, kamerd. barona — Szymański
Franciszek, służ. Majburga — Koczyński
Cimboletto, cygan hiszp. — Szosland
Elwira } * * *
Ninetta } cyganki * * *
Pepita } * * *
Sylwia } * * *

Dworzanie, damy dworu, cyganki i cyganie, myśliwi, służba.
Kapelmistrz: T. Seredyński
Reżyser: Filip Kuligowski

Książnica - Atlas S. A.

Lwów, Czarnieckiego 12.

poleca

Warszawa, Nowy Świat 59.

NAJNOWSZE PODRĘCZNIKI DO NAUKI RELIGJI:

Ks. W. Budzik NAUKA RELIGJI KATOLICKIEJ na I., II. i III. klasę szkół powszechnych str. 120 z licznymi ilustracjami. Cena zł. 1.80.

Ks. T. Gunia: ZASADY WIARY KATOLICKIEJ. Cz. I. Stary Zakon. Dla I. klasy szkół średnich, str. 144 z licznymi ilustracjami i mapą. Cena zł. 2.40.

Obydwa podręczniki uwzględniają najnowsze zdobycze pedagogiczne w zakresie nauczania religji tak w szkołach powszechnych jak i średnich, obie też uzyskały aprobatę Ministerstwa W. R. i O. P. —

Przy tej sposobności poleca się najpiękniejsze **MODLITEWNIKI DLA MŁODZIEŻY.**

Ks. Dr. K. Thulie: ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA W OBRZĘDACH KOŚCIOŁA. Modlitewnik liturgiczny, ułożony przy współudziale Kom. Ministerstwa W. R. i O. P. Wydanie dla młodzieży str. VIII+672. W kartonie zł. 6.50, w płótnie 7.70, złoc. brzezi 8.30, imit. skóry 9.20, skóra 15.—.

„Życie chrześcijanina“ zawiera nie tylko pouczenie o czei Boga publicznej i formularz o mszy na niedziele i uroczystości Pańskie i Świętych, ale nadto pouczenie o czei Boga prywatnej i szereg modlitw pozaliturgicznych, nadto obrzędy przy udzielaniu i przyjmowaniu Sakramentów, przy poświęcaniu sakramentaljów, a wreszcie przygotowanie do spowiedzi i komunji. Życzymy **Mszalikowi liturgicznemu**, by się rozszedł w setkach tysięcy egzemplarzy i szerzył w sercach polskich pobożność serdeczną, a przytem głęboką, bo opartą na dogmacie, nie czułościową, ale pełną uszanowania **pięknym sobram**. — Ks. J. Andrasz, T. J. w Przeglądzie Powszechnym z czerwca 1925.

Ks. Dr. Z. Bielawski C. M. SZKOŁA CHRZYSTUSOWA Wyd. III. Str. IV. + 400 i U STÓP JEZUSA. Wyd. II. Str. VIII. + 310. Każdy modlitewnik w kart. zł. 2.90, płótnie 3.60, złoc. brzezi 4.30, imit. skóry 5.20, skóra 9.—. Książeczek ks. Dr. Z. Bielawskiego nie potrzeba polecać. Rozeszły się dotychczas w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy i zjednały sobie uznanie przyjaciół. O ich potrzebie świadczą kilkakrotne ich wydania. 594

SUCHARKI Karlsbadzkie

z kuracyjnej piekarni Keri Schönecker w Karlsbadzie do nabycia w Lwowskich Domech cukrowych

I. B RAUCH

we Lwowie, Legionów 33. (Telefon 32-71).

Odsprzedawcom znaczny rabat.
Zamówienia z prowincji odwrotnie. 595

NAJSKUTECZNIEJ NISZCZY
ODCISKI
SKÓRE ZGRUBIAŁA I BRODAWKI
„KLAWIOL”
WYROBU
LAB. CHEM.
FARM.
A.K.
AP. KOWALSKI
W WARSZAWIE

Pracownia djamentów
do rżnięcia szkła i do
wyróbów technicznych.
H. Szeftel, Warszawa Graniczna 16.

Nowości
w najmodniejszych desenjach „Radio“
na ubrania, kostjomy, płaszcze i raglany
poleca — 90 lat istniejący fabryczny
skład sukna i towarów wełnianych
JAN WALLACH I SYN
Lwów, Rynek 33. 433

Licytacja na drewno użytkowe
W Nadleśnictwie Ostawy odbędzie się w dniu 10 listopada b. r. o 10-tej przedpołudniem ofertowa licytacja na sprzedaż 9000 m³ drewna użytkowego świerkowego i jodłowego. Bliższe szczegóły w kancelarii Nadleśnictwa Ostawy. 601

PIERWSZORZĘDNY SALON KRAWIECKI

WILHELMA SCHWARZA

WYKONUJE WSZELKĄ GARDEROBĘ
DLA NAJWYBREDNIEJSZYCH PANÓW

Lwów, ul. Chorążczyzny 11. Tel. 19-80.

Nauka i wychowania.

NIEMKA młoda, lubiąca dzieci poszukuje zajęcia popołudniowego. Zgłoszenia pisemne pod „Jotbe“ do admin. „Kurjera Lwow“.

STENOGRAFI wyucza wszystkich bezpłatnie, listownie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska nr. 39. 591

MAJARSTWA (batiki) udzielam lekcje pojedyncze i zbiorowe. Maluje szale, ekrany, abażury itd. Zyblikiewicza 49, tylko II. p wprost. 60

Posady i prace.

GOSPODYNI, kucharka inteligentna znajdzie zajęcie od zaraz. Zgłoszenie osobiste w admin. „Kurjera Lw“ 530

MAJSTRA pudełkarskiego do pudełek luksusowych i **AGENTA** dobrze wprowadzonego w cukierniach i handlach papieru przyjmie zaraz fabryka wyrobów tekturowych „Primus“ Lwów, ul. Na Bajkach 11.

POTRZEBNA na wieś do 2-3 osób kucharka z prasowaniem i doglądaniem drobiu. Zgłaszać się do Administracji „Kurjera Lwowskiego“ osobiście. 561

RZĄDCA ekonomiczny ze szkołą rolniczą i dłuższą praktyką w większych majątkach wszechstronnie doświadczony lat 38 poszukuje posady na wikt lub ordynaryję. Wiadomość do admin. „Kurjera Lw.“ pod „Uczciwy“. 588

OGRODNIK rutynowany, prawdziwy znawca kwieciarstwa warzywnictwa, szkółek, w wieku lat 47, bezdzietny, poszukuje posady od zaraz, najchętniej na kresy lub koło Warszawy. Wiadomość u dozorczy Bednarskiego, Żółkiewska 26, (dla ogrodnika). 593

WYCHOWAWCZYNI izraelitka, rozumiejąca szycie i gospodarstwo poszukuje posady na wyjazd lub w miejsku. Zgłoszenia „Kurjer Lw.“ pod „E H“. 592

Różne.

TANIO przepisuję na maszynie. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lwow.“ pod „Szybkość“. 448

FUTRA wszelkiego rodzaju przerabia na modne fasony, przyjmuje do chemicznego farbowania oraz używane w komis. Do zbiorowych zamówień wyjeżdża osobiście na prowincję jak w latach przedwojennych z kolekcją najmodniejszych futer udzielając kredytu P. T. Klientom. Ceny umiarkowane, wykończenie powierzonych mi zamówień sumienne i punktualne. Władysław Solik, Lwów ul. Kurkowa 5/II. (vis a vis kościoła OO. Karmelitów). 2310

Pp. Pracodawców upraszam o telefoniczne zawiadomienia Administracji naszego pisma o wolnych posadach i pracach. Ogłoszenia umieszczam bezpłatnie, albowiem chcemy przyjść z pomocą bezrobotnym. 407

ZGUBIONE książeczki woj-skową i mobilizacyjną wydane przez P. K. U. Buczacza na nazwisko Jan Skobalski, unieważnia się. 590

Kupno i sprzedaż.

MAM do sprzedania kilka tysięcy tegorocznego narybku karpi. Jan Piasecki, Miyn Rozhadów poczta Pomorzany. 571

NA SPŁATY! Wszelkie Maszyny i Motory poleca „PILOT“ Lwów ul. Batorego 4. Prospekty darmo i opłatnie. 579

TOKARNIE, Strugarki, Wiertarki, Heblarki, Motory, Maszyny młynskie, Kamienie, Pompy, Pasy poleca „PILOT“ Lwów ul. Batorego 4. 580

FIRMA

Marja Orłoś

dawniej

Wiktor Sedlaczek

pl. Kapitulny 3.
poleca pościel, bieliznę,
płótna szyfony po bardzo
niskich cenach. 598

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadstawne i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29 19. pod zarz. Z Kiebusiewiczza.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.